

373. 19

ข 1540

ย. 2

10 ส.ค. 2539

การบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง
พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
เขตการศึกษา 5

ปริญญานิพนธ์
ของ
ชนวัฒน์ นาคนคร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา
มกราคม 2538
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง
พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
เขตการศึกษา 5

บทคัดย่อ
ของ
ธนวัฒน์ นาคนคร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพระสาณมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกบริหารการศึกษา

มกราคม 2538

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ตามองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารความเข้าใจหลักสูตร การบริหารบุคลากร การบริหารสื่อและอุปกรณ์การสอน การบริหารการจัดกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารการวัดผลและประเมินผล

กลุ่มตัวอย่างที่เข้าในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 117 คน
2. ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
จำนวน 27 คน
3. ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ จำนวน 146 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามซึ่งแสดงการปฏิบัติ 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อยและมีความเชื่อมั่นร้อยละ 96.43
วิธีทางสถิติที่ใช้คือ Kruskal - Wallis test และ Least Significance Difference

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีทักษะต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 ได้มีการปฏิบัติด้านการบริหารความเข้าใจหลักสูตร และด้านการบริหารการจัดกระบวนการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกัน โดยมีการบริหารความเข้าใจหลักสูตรอยู่ในระดับมาก และการบริหารการจัดกระบวนการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้มีการปฏิบัติด้านการบริหารบุคลากรเท่ากัน และจะน้อยกว่าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

3. ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้มีการปฏิบัติด้านการบริหารสื่อและอุปกรณ์การสอนเท่ากัน และจะมากกว่าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

4. ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้มีการปฏิบัติด้านการบริหารการวัดผลและประเมินผลเท่ากัน และจะน้อยกว่าในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา

ADMINISTRATION OF THE B.E. 2521 LOWER SECONDARY SCHOOL
CURRICULUM (B.E. 2533 REVISION) IN THE SCHOOLS UNDER
THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, THE OFFICE OF
THE PRIVATE EDUCATION COMMISSION MINISTRY OF
EDUCATION AND THE OFFICE OF THE NATIONAL
PRIMARY EDUCATION COMMISSION MINISTRY
OF EDUCATION IN EDUCATIONAL REGION V

AN ABSTRACT

By

THANAWAT NAKNAKORN

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University
January 1995

The purposes of the research were to study and compare the views of the school administrators under the department of general education, the office of the private education commission ministry of education and the office of the national primary education commission ministry of education in education region 5 on the five aspects of the administration of the B.E. 2521 lower secondary school curriculum (B.E. 2533 revision); understanding in curriculum, personal management, teaching accessories, learning and teaching management, and evaluation

The sample was composed of 290 school administrators: 117 for the department of general education, 27 for the office of the private education commission ministry of education and 146 for the the office of the national primary education commission ministry of education.

The instrument used for collecting the views on the levels of doing (high, medium and low) of the administrators was questionnaires having the 96.43 % level of confidence. The kruskal-wallis test and the least significance different test were used for testing the hypothesis at 0.05 level of significance.

The findings of the study were as follows:

1. The views on the understanding in curriculum aspect, and the learning and teaching management aspect of those administrators were the same. They thought that the medium level of the learning and teaching management aspect.

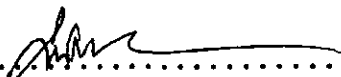
2. The administrators of the department of general education and those of the office of the national primary education commission ministry of education thought that they performed the personal management in the same level but in the lower level than those of the office of the private education commission ministry of education did.

3. The administrators of the department of general education and those of the office of private education commission ministry of education thought that they managed the teaching accessories in the same level but in the higher level than those of the office of the national primary education commission ministry of education did.

4. The administrators of the office of private education commission ministry of education and those of the office of the national primary education commission ministry of education thought that they performed in the same level for the evaluation but in the lower level than those of the department of general education did.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

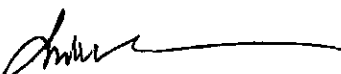
..........ประธาน

(ผศ.ดร.เนาวรัตน์ วิไลขันธ์)

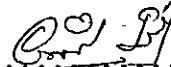
..........กรรมการ

(รศ.อรพันธ์ เจียรพงษ์)

คณะกรรมการสอบ

..........ประธาน

(ผศ.ดร.เนาวรัตน์ วิไลขันธ์)

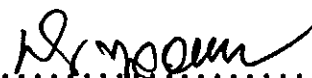
..........กรรมการ

(รศ.อรพันธ์ เจียรพงษ์)

..........กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์วิระ บุญนิवास)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริยา พูลสุวรรณ)

วันที่... 27เดือน.....มกราคม.....พ.ศ. 2538

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนาวรัตน์ วิโรชนม์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ อรพินท์ เจียระพงษ์ อาจารย์ประจำภาควิชาคณิตศาสตร์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และ ผอ.วีระ บุญยะนิวาส ผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจ และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนกระทั่งปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี จึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้ ด้วยความเคารพยิ่ง

ขอขอบคุณ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถาม และให้ข้อมูลที่สมบูรณ์ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำมาพัฒนาการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นในโอกาสต่อไป

คุณความดี ประโยชน์ ที่พึงได้รับจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบแด่ นักบริหารการศึกษาที่พึงจะหยิบยกขึ้นมา เพื่อพัฒนาบ้านเมืองให้รุ่งเรืองสืบไป

ธนวัฒน์ นาคนคร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายของหลักสูตร	9
องค์ประกอบของหลักสูตร	10
หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)	11
การบริหารความเข้าใจหลักสูตร	14
หลักการของหลักสูตร	15
จุดหมายของหลักสูตร	16
โครงสร้างของหลักสูตร	18
การแปลหลักการและจุดหมายของหลักสูตร	20
การควบคุมการใช้หลักสูตร	21
แนวการดำเนินการเพื่อให้การใช้หลักสูตรฉบับนี้สำเร็จ	22
การบริหารบุคลากร	23

การบริหารสื่อและอุปกรณ์การสอน	30
การเลือกสื่อและอุปกรณ์การสอน	31
การผลิตสื่อและอุปกรณ์การสอน	32
การจัดระบบสื่อและอุปกรณ์การสอน	32
การให้บริการสื่อและอุปกรณ์การสอน	32
ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนในสถาบันมัธยมศึกษา	33
แนวทางแก้ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน	35
การบริหารการจัดกระบวนการเรียนการสอน	37
การบริหารการวัดผลและประเมินผล	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	47
งานวิจัยภายในประเทศ	47
งานวิจัยภายนอกประเทศ	50
สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า	51
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	53
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	53
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	55
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ และการหาคุณภาพของเครื่องมือ	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล	57
การจัดกระทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล	57
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	59

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	60
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	95
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	95
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	95
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	96
การวิเคราะห์ข้อมูล	97
สรุปผล	97
อภิปรายผล	98
ข้อเสนอแนะ	107
ข้อเสนอแนะในการวิจัย	110
บรรณานุกรม	111
ภาคผนวก	122
ประวัติย่อของผู้วิจัย	133

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสังกัด.....	54
2	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจำแนกเป็นสังกัด.....	59
3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตามทัศนะ ของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารความเข้าใจหลักสูตร.....	61
4	ภาพประกอบแสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนตามทัศนะของ ผู้บริหารที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารความเข้าใจหลักสูตร เป็นรายข้อ.....	66
5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตามทัศนะ ของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารบุคลากร.....	67
6	ภาพประกอบแสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนตามทัศนะของ ผู้บริหารที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารบุคลากร เป็นรายข้อ.....	71

7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตามทัศนะ ของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารสื่อและอุปกรณ์การสอน.....	72
8	ภาพประกอบแสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนตามทัศนะของ ผู้บริหารที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารสื่อและอุปกรณ์การสอน เป็นรายชื่อ.....	74
9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตามทัศนะ ของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารการจัดกระบวนการเรียนการสอน	75
10	ภาพประกอบแสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนตามทัศนะของ ผู้บริหารที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารการจัดกระบวนการเรียนการสอน เป็นรายชื่อ.....	79
11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตามทัศนะ ของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารการวัดผลและประเมินผล	80

12	ภาพประกอบแสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนตามทัศนะของ ผู้บริหารที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารการวัดผลและประเมินผล เป็นรายข้อ.....	84
13	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตามทัศนะ ของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เป็นรายด้าน.....	85
14	ภาพประกอบแสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนตามทัศนะของ ผู้บริหารที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เป็นรายด้าน.....	86
15	ค่าสถิติ F ของ Kruskal-wallis test จำแนกตามรายด้าน.....	87
16	เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารเป็นรายกลุ่ม ในด้านการบริหารบุคลากร โดยวิธี L.S.D.....	89
17	เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารเป็นรายกลุ่มในด้านการบริหารสื่อและ อุปกรณ์การสอน โดยวิธี L.S.D.....	91
18	เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารเป็นรายกลุ่มในด้านการบริหารการวัดผล และประเมินผล โดยวิธี L.S.D.....	93

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นปัจจัยขั้นพื้นฐานในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี ประเทศจึงจำเป็นต้องพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพเพื่อที่จะรองรับความก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนเทคโนโลยีมากขึ้น

การมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชนทุกคน โดยเฉพาะระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทั้งในด้านวิชาการ และทักษะวิชาชีพมีจิตสำนึกด้านวิทยาศาสตร์ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีศีลธรรม มีคุณธรรม และจริยธรรม มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ ร่างกายแข็งแรงพึ่งตนเองได้ สามารถทำงานเป็นกลุ่ม และหมู่คณะได้ ตระหนักในคุณค่าของการอนุรักษ์ศิลปและวัฒนธรรม การสงวนรักษา และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีความเคารพยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข พร้อมทั้งจะศึกษาต่อ ประกอบสัมมาอาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน ตลอดจนเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ (แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2535 - 2539)

จากผลการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พบว่า การจัดการศึกษาในแผนระยะที่ผ่านมา คือแผนพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ และสังคม ระยะที่ 1-6 ยังไม่สอดคล้องกับการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม

การเมือง และสิ่งแวดล้อม ที่จะทัดเทียมกับอารยประเทศได้ (กรมวิชาการ . 2531:81) ดังนั้น กรมวิชาการจึงได้ทำการสังเคราะห์หลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนต้น พุทธศักราช 2521 อย่างเป็นระบบ จนกระทั่งในปี พุทธศักราช 2533 กรมวิชาการ จึงได้พิจารณาปรับปรุงหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ความก้าวหน้าทางวิทยาการ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้พื้นฐานเพียงพอ ที่จะรู้จักคิด รู้จักใฝ่หาความรู้ รู้จักปรับตัว รู้จักแก้ปัญหาและสามารถพัฒนาความเป็นเลิศในความสามารถ ความถนัดของตนเองตามศักยภาพที่มีอยู่ได้ ตลอดทั้งเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตสอดคล้องกับ ความเปลี่ยนแปลงของ สังคม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากขึ้น (กรม วิชาการ . 2533 : 5) อย่างไรก็ตาม หลักสูตรที่ได้พิจารณาปรับปรุงขึ้นใหม่นี้ จะบรรลุวัตถุประสงค์ได้ก็ต่อเมื่อผู้บริหารการศึกษาจะต้องมีความพร้อมทั้งในด้าน ความรู้ ความเข้าใจ การจัดการกระบวนการบริหารตลอดถึงการนำเอาทรัพยากร านท้องถิ่นมาซึ่งประโยชน์ในการบริหารให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ นอกจากนี้ รัฐบาลยังมีนโยบายขยายการศึกษาภาคบังคับจาก 6 ปี เป็น 9 ปี เพื่อ ให้เยาวชนของชาติได้มีความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิตให้ทันต่อความก้าวหน้า ของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องระดมทรัพยากรซึ่งเป็นของรัฐ และเอกชนมาซึ่งประโยชน์ในการขยายโอกาสทางการศึกษาให้มากที่สุดเท่าที่ จะทำได้ ซึ่งตามเป้าหมายจะต้องทำให้แล้วเสร็จตามแผนพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจและสังคมในระยะที่ 7 ได้จงได้ ดังนั้นทั้งกรมสามัญศึกษา สำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชนจึงได้ร่วมกันนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ไปปฏิบัติโดยที่โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจและความพร้อมในการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ดีมาแล้วนั้น จัดเป็นพี่เลี้ยงให้แก่โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเพื่อ

าให้การบริหารหลักสูตรได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ของแผนพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ และสังคม ระยะที่ 7 มากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามในการบริหารการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ฉบับนี้จำเป็นที่โรงเรียนจะต้องมีความพร้อมทั้งทางด้านบุคลากร สื่อและอุปกรณ์ที่จะนำไปสู่จุดหมายของการเรียนรู้ การจัดกระบวนการเรียน การสอน การวัดผลและประเมินผล และความเข้าใจในจุดหมายหลักการและ ารสร้างของหลักสูตรเป็นอย่างดี การที่จะบริหารหลักสูตรให้ได้รับความ สำเร็จตามจุดมุ่งหมายนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจ และความ สามารถในการจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจของผู้เรียน ตลอดจนเข้าใจในแผนพัฒนาฯ ลังคน เพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน และสามารถ รองรับความก้าวหน้าของโลกทางด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี เกษตรกรรม และอุตสาหกรรมที่บังเกิดขึ้นในประเทศในเวลาอันใกล้นี้ได้ ขณะนี้สถานศึกษา ในสังกัดต่างๆ ได้ดำเนินการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุงใหม่มานานพอสมควร ย่อม จะเกิดทักษะต่าง ๆ ในการบริหารทั้งในด้านกำลังคน งบประมาณ อาคาร สถานที่ การจัดกระบวนการเรียนการสอน สื่อและอุปกรณ์ ตลอดจนการวัดผล และประเมินผลอย่างมากมาย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรสมควรที่ เจ้าหน้าที่ทางการศึกษาของทุกสังกัดจะได้สอดส่องดูแลให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนและแก้ปัญหาในการบริหารหลักสูตรให้บรรลุวัตถุประสงค์มากยิ่งขึ้น จึงเป็นมูลเหตุให้เกิดความต้องการที่จะวิจัยทักษะของผู้บริหารหลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนในสังกัด ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แก่โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่ง ชาติ เพื่อที่จะได้ทราบปัญหาในการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนแต่ละสังกัด ซึ่งมีขีดจำกัดในการบริหารที่แตกต่างกัน จะมีประสิทธิภาพในการบริหาร หลักสูตรให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายมากน้อยแตกต่างกันเพียงใด

ความมุ่งหมายของการค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 ในด้านการบริหารความเข้าใจหลักสูตร ด้านการบริหารบุคลากร ด้านการบริหารสื่อและอุปกรณ์การสอน ด้านการบริหารการจัดกระบวนการเรียนการสอนและด้านการบริหารการวัดผลและประเมินผลที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 ในด้านการบริหารความเข้าใจหลักสูตร ด้านการบริหารบุคลากร ด้านการบริหารสื่อและอุปกรณ์การสอน ด้านการบริหารการจัดกระบวนการเรียนการสอน และด้านการบริหารการวัดผลและประเมินผลที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในแต่ละด้าน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ จะเป็นแนวทางในการพัฒนา และปรับปรุงการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในเขตการศึกษา 5 ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นและอาจนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในเขตการศึกษาอื่นๆ ตลอดจนกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ให้มีประสิทธิภาพสูงด้วย

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งจะศึกษาการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ใน 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารความเข้าใจหลักสูตร ด้านการบริหารบุคลากร ด้านการบริหารสื่อและอุปกรณ์การสอน ด้านการบริหารการจัดกระบวนการเรียนการสอน และด้านการบริหารการวัดผลและประเมินผลโดยศึกษาจากทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 รวมทั้งสิ้น 322 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 5 รวมทั้งสิ้น 290 คน โดยจำแนกเป็นสังกัดดังนี้

2.2.1 ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 117 คน จาก 130 คน

2.2.2 ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 27 คน จาก 30 คน

2.2.3 ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 146 คน จาก 162 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา

ศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัด กรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 ในด้านการบริหาร ความเข้าใจหลักสูตร ด้านการบริหารบุคลากร ด้านการบริหารสื่อและอุปกรณ์ การสอน ด้านการบริหารการจัดกระบวนการเรียนการสอน และด้านการบริหาร การวัดผลและประเมินผลที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) หมายถึง ข้อกำหนดในการให้การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้ในปี พุทธศักราช 2521 และปรับปรุง านปี พ.ศ. 2533

2. การบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) หมายถึง การปฏิบัติการบริหารกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ให้บรรลุตามข้อกำหนดของหลักสูตร แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ

2.1 การบริหารความเข้าใจหลักสูตร หมายถึง การปฏิบัติการ ที่ทำให้ผู้ใช้หลักสูตรมีความรู้ ความเข้าใจในการใช้หลักสูตร ตลอดจนสามารถ แปลหลักการ จุดหมายและโครงสร้างของหลักสูตรมาเป็นแนวปฏิบัติในรูปของ การกำหนดเนื้อหาสาระ และการควบคุมการใช้หลักสูตร

2.2 การบริหารบุคลากร หมายถึง การปฏิบัติการบริหารที่ทําให้ผู้สอนสามารถนําหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มาใช้ให้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตรได้

2.3 การบริหารสื่อและอุปกรณ์การสอน หมายถึง การปฏิบัติการบริหารที่ทําให้ผู้สอนตระหนักถึงคุณค่าของสื่อและอุปกรณ์การสอน การเลือกสื่อ การผลิตสื่อ การจัดระบบบริการสื่อ ตลอดจนสามารถแก้ปัญหาสื่อการเรียนการสอนในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 การบริหารการจัดกระบวนการเรียนการสอน หมายถึง การปฏิบัติการบริหารที่ทําให้การดำเนินการสอน ครอบคลุมทักษะกระบวนการ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตร

2.5 การบริหารการวัดผลและประเมินผล หมายถึง การปฏิบัติการบริหารที่ทําให้การทดสอบประเมินผลการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนให้เป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของรายวิชาต่าง ๆ และถูกต้องตามระเบียบการประเมินผลการเรียนการสอน และคู่มือการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

3. ทักษะ หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของผู้บริหารโรงเรียน

4. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ หรือครูใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่เปิดสอนหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2533

5. เขตการศึกษา 5 หมายถึง พื้นที่การศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ประกอบด้วย 6 จังหวัด คือ ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ กาญจนบุรี สุพรรณบุรี และสมุทรสงคราม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังต่อไปนี้

1. หลักสูตร

1.1 ความหมายของหลักสูตร

1.2 องค์ประกอบของหลักสูตร

2. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

2.1 การบริหารความเข้าใจหลักสูตร

2.2 การบริหารบุคลากร

2.3 การบริหารสื่อและอุปกรณ์การสอน

2.4 การบริหารการจัดกระบวนการเรียนการสอน

2.5 การบริหารการวัดผลและประเมินผล

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของหลักสูตร

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่าหลักสูตรไว้หลายความหมาย ดังนี้

หลักสูตร หมายถึง โครงสร้างการศึกษาที่กำหนดให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองตามแผนการศึกษา หรือตามโครงการศึกษาที่โรงเรียนปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลตามแผนการศึกษา (ปิญญู สาร.2515:270)

หลักสูตร หมายถึง ข้อกำหนดที่ว่าด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทุกชนิด (Learning Activities) ที่ได้จัดรวบรวม และวางแผนสำหรับการเรียน การสอนอันเป็นส่วนร่วม หรือเป็นแกนกลางใช้กันทั่ว ๆ ไป (ดวงสมร พัทธย์ อรรถพ. 2526:63)

หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ทั้งหมดที่เขาได้รับภายใต้การ แนะนำของครู (Caswell and Campbell. 1935:69)

หลักสูตร หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนชนิดต่างๆ ที่เตรียมไว้ และจัดให้นักเรียนเรียนโดยโรงเรียน หรือ ระบบโรงเรียน (Trump and Miller. 1965:11-12)

อาจสรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง โครงสร้างการศึกษาหรือข้อกำหนด ที่จะกำหนดให้ผู้เรียนปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุตามแผนการศึกษาภายใต้การแนะนำ ของครู โดยมีสถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

องค์ประกอบของหลักสูตร

ในการสร้างหลักสูตรขึ้นมานั้นองค์ประกอบของหลักสูตรเป็นสิ่งจำเป็น อย่างยิ่งที่จะชี้ให้เห็นลักษณะโครงสร้าง และรูปแบบของหลักสูตร นักการศึกษา ทางหลักสูตรให้แนวความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ดังนี้

พณีส หันนาสินทร์ (2524:177) มีความเห็นว่า องค์ประกอบของ หลักสูตรควรประกอบด้วย ความหมายของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้

โรสินทร์ รังสยาพนธ์ (2526:36) มีความเห็นว่า หลักสูตร ควรประกอบด้วยวัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา วิธีการสอน และการประเมินผล ตามหลักสูตร

เทเลอร์ (Tyler.1950:1) มีความเห็นว่า ในการทำหลักสูตรนั้น มีสิ่งต้องคำนึงถึง 4 ประการ คือ เนื้อหาสาระ การจัดเนื้อหาสาระ การจัดประสบการณ์ และการประเมินผล

ทาบ (Taba.1962:422) มีความเห็นว่า ส่วนประกอบของหลักสูตรควรประกอบด้วยจุดมุ่งหมายทั่วไป จุดมุ่งหมายเฉพาะ เนื้อหาสาระ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินผล

สรุปได้ว่า องค์ประกอบหลักสูตรควรประกอบด้วย ความหมายของหลักสูตร วัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา วิธีการสอนและการวัดผลและประเมินผล

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการได้ปรับปรุงหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ด้วยเหตุผลที่สำคัญคือ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้คุณภาพของเยาวชนเป็นไปตามที่พึงประสงค์

พระนอม แก้วกาเนิด (2533:14-19) ได้สรุปสาระสำคัญของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ไว้ดังนี้

1. จุดประสงค์ของหลักสูตร การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็น การศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิต และการศึกษาต่อให้สามารถเลือกแนวทางที่หาประโยชน์ให้กับสังคม ตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะที่เป็นพลเมืองดี ตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นองค์พระประมุข รดยให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะเพียงพอที่จะเลือกและตัดสินใจประกอบสัมมาชีพ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีนิสัยงานการปรับปรุงงาน

ตนเองและสังคม เสริมสร้างอนามัยชุมชน ครอบงำชีวิตโดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อสังคม

2. โครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น มีการปรับปรุงโครงสร้างโดยกำหนดให้มีวิชาบังคับแกน วิชาบังคับเลือก วิชาเลือก ส่วนจำนวนคาบนั้น สัปดาห์ละ 35 คาบเท่าเดิม จำนวนคาบกิจกรรมจากสัปดาห์ละ 3 คาบ เป็นสัปดาห์ละ 5 คาบ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมบังคับตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ 1 คาบ โดยให้เข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี หรือยุวภาษา หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรมอื่นๆตามความสมัครใจ 1 คาบ เน้นกิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมสอนซ่อมเสริม 1 คาบ อีก 2 คาบ เป็นกิจกรรมอิสระ ซึ่งเปิดโอกาสให้นักเรียนใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองตามความสนใจ ความสมัครใจ และความจำเป็นทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้การแนะแนวของผู้บริหาร อาจารย์แนะแนวและครูอาจารย์ที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ยังมีลดจำนวนคาบในวิชาบังคับแกนจาก 26 คาบต่อสัปดาห์ ลดลงเป็น 14 คาบต่อสัปดาห์ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ส่วนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เหลือเพียง 11 คาบต่อสัปดาห์ ทั้งนี้โดยให้มีวิชาบังคับเลือก 6 คาบต่อสัปดาห์ในทุกระดับชั้น นอกจากนั้นยังเน้นวิชาเลือกเสรีในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อีกสัปดาห์ละ 10 คาบ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สัปดาห์ละ 13 คาบ ซึ่งการกำหนดให้มีวิชาเลือกเสรีก็เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนเรื่องเกี่ยวกับชีวิต เศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น กับทั้งส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียน ครูอาจารย์จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้อง และสนองความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครอง และส่งเสริมความถนัด ความสามารถถึงระดับสูงสุดตามศักยภาพที่นักเรียนแต่ละคนมีอยู่ทั้งนี้ โดยการส่งเสริมให้โรงเรียนและท้องถิ่น (กลุ่มโรงเรียน จังหวัด เขตการ

ศึกษา กรมต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง) สามารถสร้างหลักสูตรปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรได้ด้วยตัวเอง สำหรับเวลาเรียนนั้นหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น วิชาเวลาเรียนประมาณ 3 ปี หรือ 6 ภาคเรียน ในปีการศึกษาหนึ่ง วิชาที่แบ่ง เป็นภาคเรียนปกติ 2 ภาคเรียน ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ และโรงเรียนอาจ เปิดภาคฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร สำหรับภาคฤดูร้อน ซึ่งมีเวลาเรียน 4 สัปดาห์ เวลาเรียนต่อสัปดาห์ของรายวิชาที่เปิดสอนจะต้องเป็น 5 เท่า ของภาคปกติในสัปดาห์หนึ่งโรงเรียนต้องเปิดเรียนไม่น้อยกว่า 5 วัน และ วันละไม่น้อยกว่า 7 คาบ คาบละ 50 นาที รวมอย่างน้อย 35 คาบ ผู้เรียนต้อง เรียนตามหลักสูตรอย่างน้อยสัปดาห์ละ 30 คาบ และให้โรงเรียนจัดให้นักเรียน ได้เข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี หรือยุวกาชาด หรือบำเพ็ญประโยชน์ 1 คาบ ต่อสัปดาห์ และเลือกกิจกรรมอื่นตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 1 คาบต่อ สัปดาห์ กิจกรรมแนะแนวหรือกิจกรรมแก้ปัญหา หรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ 1 คาบต่อสัปดาห์ นอกจากนี้ให้มีความสำหรับนักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมอิสระ สัปดาห์ละ 2 คาบด้วย สำหรับการวัดผลและประเมินผลให้สถานศึกษามีหน้าที่ ประเมินผลการเรียน โดยความเห็นชอบของกลุ่มโรงเรียนในเรื่องของเกณฑ์ และแนวดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียน การให้ผู้เรียนได้ผล การเรียน " ร " เพราะไม่ส่งงานนั้น จะต้องได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้า สถานศึกษาก่อน ตลอดทั้งการเรียนซ้ำในรายวิชาที่สอบแก้ตัว 2 ครั้งแล้ว ยังไม่ผ่าน และการเปลี่ยน "ร" และ "มส" นั้นให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้า สถานศึกษาที่จะกำหนด ช่วงเวลาในเวลาเรียนซ้ำให้เหมาะสม และต้อง ประเมินผลการเรียนตามระเบียบว่าด้วยการประเมินผลการเรียนกำหนด

จากที่กล่าวมา จะเห็นว่า จุดสำคัญในการปรับปรุงหลักสูตรเน้นที่ จุดหมาย โครงสร้างของหลักสูตร วิชา และเนื้อหาสาระในส่วนที่เป็นวิชา

บังคับที่นักเรียนทุกคนต้องเรียนเหมือนกันทั่วประเทศลงให้มีวิชาบังคับเลือกและเลือกเสรีมากขึ้น เปิดโอกาส และส่งเสริมให้ท้องถิ่น สามารถสร้างหลักสูตรรายวิชาต่าง ๆ ตามโครงสร้างและวิชาบังคับเลือกเสรีได้ เพื่อส่งเสริมให้สอดคล้องและเกื้อกูลต่อชีวิตจริงตามสภาพเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละท้องถิ่น

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการจะศึกษาทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ใน 5 ด้าน (ตามแนวทางการวิจัยสังเคราะห์ กรมวิชาการ : 2531) คือ

การบริหารความเข้าใจหลักสูตร

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นหลักสูตรที่มีความเชื่อมโยงต่อจากระดับประถมศึกษา โดยเป็นหลักสูตรที่จะเตรียมประชากรที่อยู่ในวัยรุ่นให้สามารถพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะในวิชาอาชีพให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขสอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน หลักสูตรจะกำหนดทั้งวิชาบังคับแกน วิชาบังคับเลือก และวิชาเลือกเสรีอย่างกว้างขวาง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองในวิชาสามัญ และวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัยตามความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของแต่ละบุคคลมากขึ้น ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จึงต้องมีความรู้ความเข้าใจ ในหลักการ จุดหมาย และโครงสร้างของหลักสูตรเป็นอย่างดี จึงจะสามารถบริหารหลักสูตรฉบับนี้สำเร็จได้ สำหรับรายละเอียดของหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และแนวการดำเนินการทำให้การบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มีดังนี้

หลักการของหลักสูตร

เป็นเจตนารมณ์ของรัฐบาลในการจัดการศึกษาในแต่ละระดับที่สอดคล้องสัมพันธ์กับระดับอื่นอันจะทำให้เห็นแนวทางที่ชัดเจนในการกำหนด จุดหมาย โครงสร้างและแนวดำเนินการของหลักสูตร สำหรับหลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้กำหนดหลักการไว้ดังนี้

1. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตน ซึ่งตามหลักการดังกล่าว หลักสูตรมัธยมศึกษาเป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของชาติ ทั้งนี้จะเห็นได้จากจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และจุดประสงค์ของกลุ่มวิชาต่าง ๆ โดยเฉพาะสังคมศึกษา และกลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ ซึ่งจะมุ่งเน้นการเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของชาติและที่เป็นลักษณะ เฉพาะก็คือ หลักสูตรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พบความสามารถ ความสนใจ และความถนัดเฉพาะตนแล้วก็สามารถเลือกเรียนได้ตรงตามความประสงค์อันแท้จริงได้

2. เป็นการศึกษาทั่วไปเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบสัมมาชีพหรือการศึกษาต่อ การศึกษาทั่วไปเป็นการศึกษาที่จะช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง ทั้งทางด้านร่างกายและด้านสติปัญญา นอกเหนือไปจากการพัฒนาการ หรือการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปตามธรรมชาติของมนุษย์ การที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขนั้นจะต้องเป็นผู้ที่รู้จักคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นมุ่งให้การศึกษารอบแก่ผู้เรียน โดยกำหนดกลุ่มวิชาให้ผู้เรียนได้ศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นการศึกษาทั่วไปดังนี้

1. กลุ่มวิชาภาษา

2. กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

3. กลุ่มวิชาสังคมศึกษา
4. กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ
5. กลุ่มวิชาการงานและอาชีพ

กลุ่มวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนี้เป็นกลุ่มวิชาที่จะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำเอาไปใช้เพื่อพัฒนาตนเองทั้งทางด้านร่างกายและสติปัญญา เพื่อให้สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และนอกจากนี้ กลุ่มวิชาเหล่านี้ยังจะเป็นรากฐานสำหรับการนำไปประกอบอาชีพตามความสามารถและความสนใจของผู้เรียน โดยโรงเรียนสามารถจัดแผนการเรียนจบในตัวเองได้ หรือถ้าผู้เรียนมีความประสงค์จะศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น กลุ่มวิชาเหล่านี้ก็จะ เป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อในระดับสูงได้ด้วยเช่นกัน

3. เป็นการศึกษาที่สนองความต้องการของท้องถิ่นและประเทศชาติ
ดังนั้น หลักสูตรจึงจัดวิชาอาชีพไว้เป็นวิชาเลือก โดยมีหลักการให้การศึกษาดังกล่าวอย่างอิสระและสอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น จัดให้มีการสำรวจวิชาชีพที่มีอยู่ในท้องถิ่นต่าง ๆ ทั่วประเทศ แล้วจัดทำรายวิชาชีพท้องถิ่นขึ้นเพื่อให้โรงเรียนได้เลือกใช้ได้เหมาะสมกับความต้องการ และเพื่อจะทำให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น ตลอดจนเป็นการส่งเสริมการจัดประสบการณ์ให้นักเรียนในสิ่งซึ่งมีเฉพาะในท้องถิ่นของตนด้วย

จุดหมายของหลักสูตร

เป็นคุณลักษณะหรือคุณสมบัติที่ต้องการปลูกฝัง หรือต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบจากการศึกษาในแต่ละระดับแล้ว ซึ่งสามารถตรวจสอบได้ด้วยการวัด หรือการสังเกตจุดหมายของหลักสูตรฉบับปรับปรุงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ซึ่งมุ่งให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. มีความรู้และทักษะในวิชาสามัญและทันต่อความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ

2. สามารถปฏิบัติตนในการรักษาและเสริมสร้างสุขภาพอนามัยของตนเองและชุมชน

3. สามารถวิเคราะห์ปัญหาของชุมชน และเลือกแนวทางแก้ปัญหาให้สอดคล้องกับข้อจำกัดต่าง ๆ

4. มีความภูมิใจในความเป็นไทย สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เต็มใจช่วยเหลือผู้อื่นตามความสามารถของตน

5. มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างและปรับปรุงแนวทางปฏิบัติที่จะทำให้เกิดความเจริญแก่ตนเองและชุมชน

6. มีทัศนคติที่ดีต่อสัมมาอาชีพทุกชนิดมีนิสัยรักการทำงานและมีความสามารถในการเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของตนเอง

7. มีทักษะพื้นฐานในการประกอบสัมมาชีพ มีความสามารถในการจัดการ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

8. เข้าใจสภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในชุมชน สามารถเสนอแนวทางพัฒนาชุมชน ภูมิใจในการปฏิบัติตนตามบทบาทและหน้าที่ในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชน ตลอดจนอนุรักษ์และเสริมสร้างสิ่งแวดล้อม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับชุมชนของตน

สรุปได้ว่า การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิต และการศึกษาต่อให้สามารถเลือกแนวทางที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม ตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะ เป็นพลเมืองดีตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รัชดาให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะเพียงพอที่จะ เลือกและตัดสินใจประกอบสัมมาชีพ

ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีนิสัยงานการปรับปรุงงานตนเองและสังคม เสริมสร้าง
อนามัยชุมชนและครองชีวิตโดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อสังคม

โครงสร้างของหลักสูตร

เป็นขอบข่ายหรือข้อกำหนดของมวลประสบการณ์ที่จัดให้ผู้เรียนในแต่ละหลักสูตรได้รับและ เกิดคุณลักษณะตามที่ระบุไว้ในจุดหมาย ทั้งนี้ประกอบด้วย รายละเอียดเกี่ยวกับรายวิชาที่ต้องเรียน กิจกรรม จำนวนคาบ และหน่วยการเรียน เนื่องจากผลการประเมินหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 ของกรมวิชาการ พบว่ายังมีสาระที่ไม่จำเป็นต่อชีวิตประจำวันของนักเรียน อยู่มาก บางวิชามีเนื้อหาซ้ำซ้อน ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงปรับปรุง โครงสร้างของหลักสูตรให้เหมาะสม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. วิชาบังคับ จำนวน 57 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่รายวิชาดังต่อไปนี้

1.1 วิชาบังคับแกน	จำนวน	39	หน่วยการเรียนรู้
ภาษาไทย		12	หน่วยการเรียนรู้
วิทยาศาสตร์		9	หน่วยการเรียนรู้
คณิตศาสตร์		6	หน่วยการเรียนรู้
สังคมศึกษา		6	หน่วยการเรียนรู้
พลานามัย		3	หน่วยการเรียนรู้
ศิลปศึกษา		3	หน่วยการเรียนรู้
1.2 วิชาบังคับเลือก	จำนวน	18	หน่วยการเรียนรู้
สังคมศึกษา		6	หน่วยการเรียนรู้
พลานามัย		6	หน่วยการเรียนรู้
การงาน		6	หน่วยการเรียนรู้

2. วิชาเลือกเสรี จำนวน 33 หน่วยการเรียนรู้ ให้เลือกจาก
รายวิชาในกลุ่มวิชาต่าง ๆ ต่อไปนี้

2.1 กลุ่มวิชาภาษา

ภาษาไทย

ภาษาต่างประเทศ

2.2 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์

วิทยาศาสตร์

คณิตศาสตร์

2.3 กลุ่มวิชาสังคมศึกษา

2.4 กลุ่มวิชาพัฒนาศิลปะ

พลานามัย

ศิลปศึกษา

2.5 กลุ่มวิชาการงานและอาชีพ

การงาน

อาชีพ

3. กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมต่อไปนี้

3.1 กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการ
จัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ คือ กิจกรรมลูกเสือ
เนตรนารี หรือยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ จำนวน 1 คาบ ต่อสัปดาห์
ต่อภาคและกิจกรรมอื่น ๆ อีก 1 คาบ ต่อสัปดาห์ต่อภาค

3.2 กิจกรรมแนะแนว หรือกิจกรรมแก้ปัญหา หรือกิจกรรมพัฒนา
การเรียนรู้ จำนวน 1 คาบ ต่อสัปดาห์ต่อภาค

3.3 กิจกรรมอิสระของผู้เรียน จำนวน 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค
สรุปได้ว่า ตามโครงสร้างของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น จะกำหนด
ให้มีวิชาเลือกเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนเรื่องเกี่ยวกับชีวิต เศรษฐกิจและ

สังคมของท้องถิ่นตนเองมากขึ้น กับทั้งส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียน ครูอาจารย์ จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องและสนองความต้องการของผู้เรียน พร้อมทั้ง ส่งเสริมให้โรงเรียนและท้องถิ่น (ซึ่งหมายถึง กลุ่มโรงเรียน จังหวัด เขตการศึกษา กรมต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง) สามารถสร้างหลักสูตร ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรได้ด้วยตนเองอีกด้วย

การแปลหลักการและจุดหมายของหลักสูตร

หลักการและจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนดเอาไว้ นั้น ถ้าไม่มีการแปล ออกเป็นแนวปฏิบัติ เพื่อจัดแผนการเรียนการสอนและโครงการสนองหลักการ และจุดหมายของหลักสูตรแล้ว ผลของการใช้หลักสูตรจะเกิดอย่างจำกัด ดังนั้น เพื่อที่จะให้การนำหลักสูตรบรรลุจุดหมายและสอดคล้องกับหลักการให้มากที่สุด คณะกรรมการวิชาการควรจะช่วยกันดำเนินการแปลหลักการและจุดหมายของ หลักสูตรเป็นแนวปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการดังต่อไปนี้ (นงเยาว์ ชารา ศรีสุทธิ .2530:33)

1. แจกแจงหลักการและจุดหมาย ผู้บริหารโรงเรียนควรเป็นผู้นำในการดำเนินการแจกแจงหลักการและจุดหมายของหลักสูตรโดยให้คณะกรรมการวิชาการของโรงเรียนเป็นผู้ปฏิบัติ นำหลักการและจุดหมายของหลักสูตร มาวิเคราะห์เป็นรายชื่อเรียงตามลำดับ เพื่อกำหนดรายละเอียดของหลักการและ จุดมุ่งหมายว่าควรประกอบด้วยอะไรบ้าง ส่วนใดเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดที่จะต้อง กำหนดให้มีการปฏิบัติ ส่วนใดเป็นส่วนเสริม และส่วนใดที่จะเป็นหน้าที่ของ โรงเรียนต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร เป็นต้น

2. กำหนดหลักการและจุดหมาย การสนองหลักการผู้บริหารจะต้อง วางแนวปฏิบัติและกำหนดวิธีการให้ชัดเจน ส่วนการสนองจุดหมายนั้นผู้บริหาร ต้องกำหนดจัดมวลความรู้ ประสบการณ์ โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งจะ ต้องอาศัยหมวดวิชาโดยมีผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ เป็นผู้ช่วยหากจุดหมายใด

เห็นว่าควรจะได้ยากโดยการให้ความรู้ที่อาจกำหนดโครงการกิจกรรมที่สนอง
จุดหมายนั้นขึ้น เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้มากที่สุดเท่าที่
จะทำได้

3. กำหนดผู้รับผิดชอบเมื่อกำหนดเนื้อหาสาระ โครงการและกิจกรรม
ที่จะสนองจุดหมายแล้ว จะต้องทำความเข้าใจแน่ชัดว่า เนื้อหาสาระนั้น
จะแทรกเข้าไปไว้ในหมวดวิชาใด โครงการและกิจกรรมที่กำหนดขึ้นนั้นจะให้
ฝ่ายใดรับผิดชอบ เป็นต้น ในการกำหนดผู้รับผิดชอบนี้หัวหน้าสถานศึกษาเป็น
ผู้ที่สำคัญที่สุดเพราะหากไม่มีการสั่งให้ดำเนินการที่แน่นอนแล้ว กิจกรรมและ
โครงการต่าง ๆ จะไม่ค่อยมีผลในการปฏิบัติมากนัก

การควบคุมการใช้หลักสูตร

เนื่องจากโรงเรียนมัธยมศึกษามีอิสระในการบริหารงานวิชาการ
ค่อนข้างสูงมาก จึงควรวางหลักการควบคุมการใช้หลักสูตรไว้ดังนี้ (นงเยาว์
ธาราศรีสุทธี .2530:34) .

1. การส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจในหลักสูตร จากการประเมินผล
การใช้หลักสูตรพบว่า หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรมักจะเข้าในวงจำกัด
และมักจะมีอยู่เฉพาะผู้บริหารหรือผู้ช่วยวิชาการเพียงเท่านั้น ดังนั้นผู้บริหาร
และผู้ช่วยวิชาการควรจะต้องให้มีการประชุม เพื่อสร้างความเข้าใจในหลักสูตร
ให้ครูอาจารย์มากขึ้น พร้อมทั้งถือโอกาสทบทวนแนวปฏิบัติ เพื่อให้สามารถ
จัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรให้มากที่สุด

2. การบริหารเกี่ยวกับเอกสารหลักสูตร เอกสารหลักสูตรประกอบ
ด้วยตัวหลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตร คู่มือระเบียบการวัดผลประเมินผล คู่มือครู
จุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชาต่างๆและเอกสารอื่น ๆ ที่ผลิตขึ้นมาเพื่อใช้
ประกอบหลักสูตร ผู้บริหารต้องจัดหาไว้ให้พร้อม และควรติดตามดูแลให้ครู
ได้ใช้เอกสารเหล่านั้นอย่างคุ้มค่า

3. การบริหารเกี่ยวกับอาคารสถานที่ ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการจะต้องพิจารณาร่วมกันในการจัดสภาพแวดล้อมให้มีการเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร เช่น ห้องเรียน ห้องวิชาการต่าง ๆ สนามกีฬา หรือ แหล่งวิทยาการต่าง ๆ เป็นต้น

4. สนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์การสอน ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนที่เหมาะสม โดยการจัดตั้งงบประมาณที่เหมาะสมกับความจำเป็นที่ห้องฯ และในขณะที่เดียวกันก็ควรต้องควบคุมดูแลให้การนำวัสดุอุปกรณ์ดังกล่าวให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตรงตามโครงการที่กำหนดไว้ด้วย (เรื่อง เจริญชัย และเสรี ราชวรจน์.2527:136-146)

แนวการดำเนินการเพื่อให้การนำหลักสูตรฉบับนี้สำเร็จ

เพื่อให้การจัดการศึกษาตามหลักสูตรประสบความสำเร็จตามจุดหมายข้างต้นสมควรที่ทรงเรียนจะต้องดำเนินการ ดังนี้ (กรมวิชาการ.2533:16)

1. จัดให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนอย่างหลากหลาย เพื่อสำรวจความถนัดและความสนใจ
2. จัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง และสามารถแสวงหาแนวทางในการพัฒนาตนเอง
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทางด้านวิชาการอย่างเต็มความสามารถ และได้มีโอกาสหาความรู้ และทักษะจากแหล่งวิทยาการสถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ
4. จัดให้มีการศึกษา ติดตาม และแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
5. ในการจัดการเรียนการสอน ให้ใช้วิธีผสมผสานการนำความรู้กับการปฏิบัติจริง โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล และกระบวนการกลุ่ม

6. ำให้ห้องถิ่นปรับรายละเอียดยเนื้อหาของรายวิชาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของห้องถิ่น ส่งเสริมำให้ห้องถิ่นจัดทำรายวิชาที่สนองความต้องการของห้องถิ่น และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดำในการสร้ำงสร้งงำน

7. ำในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่ง ๆ ำให้สอดแทรกการเสริมสร้ำงค่านิยม และการพัฒนาจริยธรรมอย่างสมำเสมอควบคู่ไปด้วย

8. ำในการเสริมสร้ำงค่านิยมที่ระบุไว้ในจุดหมำย ต้องปลูกฝั้ค่านิยมที่เป็นพื้นฐำน เช่น ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีวินัย รับผิดชอบ ฯลฯ ควบคู่ไปด้วย

9. ำในการจัดการเรียนการสอนให้ค้ำนึ่งถึงความต่อเนื่องกับหลักสูตรประถมศีกษำด้วย

จากการที่กล่าวมำแล้วขำงต้นพอสรุปได้วำ การบริหารความเข้าใจหลักสูตร หมำยถึง การปฏิบัติกรที่ทำให้ผู้ำ้หลักสูตรมีความรู้ ความเข้าใจำนการใช้หลักสูตรตลอดจนสามารถแปล หลักการ จุดหมำย และโครงสร้ำงของหลักสูตรมำเป็นแนวปฏิบัติำนรูปของการกำหนดเนื้อหาสาระ และการควบคุมการใช้หลักสูตร

การบริหารบุคลากร

การบริหารบุคลากร หมำยถึง การปฏิบัติกรบริหารที่ทำให้ผู้สอนสามารถนำหลักสูตรมัธยมศีกษำตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มำใช้ให้บรรลุตามจุดหมำยของหลักสูตรได้

นงเยาว์ ชำราศรีสุทธิ.(2530:53) ได้ให้แนวท่งำนการบริหารบุคลากร เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพงำนวิชาการ ำให้มีประสิทธิภำพมำกขึ้นดังนี้

1. จัดการอบรม แนะนำ ชี้แจง สิ่งต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตรอาจจัดในระดับโรงเรียน จังหวัด หรือระดับชาติ การจัดการอบรมประชุมชี้แจงในระดับโรงเรียนอาจทำได้บ่อย ๆ เป็นการชี้แจงให้ครูเข้าใจสิ่งต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตรไม่ว่าจะเป็นความมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา วิธีสอน หรืออื่น ๆ ผู้บริหารหรือผู้อำนวยการ จะเป็นผู้นำคำแนะนำชี้แจง ในระดับที่สูงขึ้นมา เช่น ระดับจังหวัดหรือเขต การให้การอบรมแนะนำอาจใช้วิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ เช่น นักวิชาการจากแหล่งต่างๆ ศึกษานิเทศก์ และบุคคลอื่นๆ เป็นต้น ในการจัดการอบรมเช่นนี้จะเป็นการปรับปรุงครู และเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับหลักสูตรให้แก่ครู เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอนต่อไป

2. การอบรมทางด้านวิชาการ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของครูในด้านวิชาการ ผู้เกี่ยวข้องและรับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษา ควรจะจัดให้มีการอบรมครูขึ้น อาจจะเป็นหน่วยศึกษานิเทศก์ประจำจังหวัด ประจํากรม เป็นผู้ดำเนินการก็ได้ เช่น การเปิดอบรมหัวหน้าหมวดวิชาอบรมครูผู้ทำการสอนวิชาต่าง ๆ เป็นต้น ก็จะเป็นทางหนึ่งที่จะเพิ่มพูนความรู้ของครูได้

อย่างไรก็ตาม ในการบริหารบุคลากรนั้น อาจจะทำให้เกิดภาวะการขาดแคลนครู ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้บริหารจำเป็นต้องหาทางแก้ไขเพื่อมิให้มีผลกระทบต่อการเรียนการสอน ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธีด้วยกันคือ (นงเยาว์ ชาราศรีสุทธิ . 2530 : 60-64)

1. จัดครูคนเดียวให้สามารถสอนได้หลายวิชา บางครั้งผู้บริหารอาจจะต้องจัดให้ครูบางคนที่ยังมีคาบการสอนที่รับผิดชอบน้อย มาสอนเพิ่ม นอกเหนือการสอนรายวิชาเอกอีกคนละ 1 - 2 รายวิชา แล้วค่อยพัฒนาเป็นระยะ ๆ ดังนี้

1.1 จัดการศึกษาหลักสูตรระยะสั้นแก่ครูในสายวิชาที่ต้อง

รับผิดชอบ

1.2 จัดการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้แก่ครูในสายวิชาที่รับผิดชอบ

1.3 จัดให้มีการนิเทศการสอนแก่ครูโดยวิทยากรจากหน่วยศึกษา

นิเทศก์

1.4 จัดส่งครูไปดูงานหรือสังเกตการสอนจากโรงเรียนอื่น

1.5 จัดให้มีการสาธิตการสอนแก่ครูในสายวิชานั้นเป็นครั้งคราว

2. จัดครูฝ่ายสนับสนุนการสอนช่วยปฏิบัติการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ของกรมสามัญศึกษามีครูฝ่ายสนับสนุนการสอน ซึ่งไม่ได้ปฏิบัติการสอนโดยตรง แต่มีงานบริการประจำที่ต้องปฏิบัติอีกหลายคน เช่น ครูการเงิน ครูธุรการ ครูแนะแนว ครูโภชนาการ ครูพยาบาล ครูบรรณารักษ์ ครูสตัทสนศึกษา เป็นต้น ครูเหล่านี้บางท่านมีความรู้ความสามารถ มีความถนัดในรายวิชาชีว หรือวิชาสามัญเป็นอย่างดี แต่มีหน้าที่ด้านบริการต้องรับผิดชอบ หากมีความจำเป็น ผู้บริหารโรงเรียนอาจจัดให้ลงปฏิบัติการสอนรายวิชาที่เหมาะสมได้ตามสมควร รดอย่ามาทำงานที่รับผิดชอบเสียหาย ก็จะเป็นการแก้ปัญหาคขาดแคลนครูได้ทางหนึ่ง

3. จัดคาบเรียนให้ตรงกัน การจัดการเรียนการสอนรายวิชาบังคับ แม้ว่าผู้บริหารจะพยายามแล้วในหลายรูปแบบแต่ก็ไม่สามารถจัดครูเข้าสอนตามปกติได้ เพราะบุคลากรไม่พอ อาจแก้ปัญหาได้บ้างโดยวิธีการจัดการเรียนการสอนให้เื้อ้อานวยต่ออัตราากำลังครูเท่าที่มี ดังนี้

3.1 จัดคาบการเรียนตรงกันเพื่อรวมชั้น บางรายวิชาที่เป็นภาคบรรยาย หรือทำงานเป็นกลุ่ม การจัดการเรียนของนักเรียนระดับเดียวกันสัก 2 ห้อง แล้วใช้ครูคนเดียวกันทำการสอนก็อาจทำได้ หากนักเรียนแต่ละห้องมีไม่มากเกินไป

3.2 จัดคาบการเรียนตรงกันเพื่อรวมกลุ่มตามเพศ ในโรงเรียนสหศึกษา บางรายวิชาต้องแยกนักเรียนชาย-หญิงไปเรียนรายวิชาที่เหมาะสมกับเพศ จำเป็นต้องเพิ่มครูเข้าทำการสอน เช่น วิชาการงานอาชีพแต่อาจจัดคาบการเรียนของนักเรียนระดับเดียวกันให้ตรงกันสัก 2 หรือ 3 ห้อง แล้วแยกชายและหญิงใช้ครูสองคนทำการสอน ก็อาจแก้ปัญหาหรือลดอัตราค่าจ้างของครูได้

3.3 จัดคาบการเรียนตรงกันเพื่อรวมกลุ่มตามรายวิชา เช่น การงานอาชีพ ภาควิชาปฏิบัติ หรือกิจกรรม ซึ่งปกติต้องแยกกันเรียนแต่เพื่อเป็นการแก้ปัญหา ควรจัดคาบการเรียนของนักเรียนในระดับให้ตรงกันเป็นกลุ่ม ๆ ปรดยให้มีจำนวนกลุ่มเท่าที่มีจำนวนครูที่จะทำการสอนได้ ก็จะสามารถแก้ปัญหาครูไม่พอได้

3.4 จัดคาบการเรียนนอกเวลา บางโรงเรียนขาดแคลนครูมากมาย แม้พยายามจัดให้ครูรับผิดชอบการเรียนการสอนเกือบทุกคาบต่อสัปดาห์แล้ว ก็ยังไม่สามารถจัดให้เพียงพอได้จึงจำเป็นต้องจัดคาบการเรียนนอกเวลา เช่น ก่อนหรือหลังการเรียนคาบปกติ หรือวันเสาร์และวันอาทิตย์ อย่างไรก็ตามวิธีนี้จะเป็นการเพิ่มภาระให้ครูต้องทำงานนอกเวลา ซึ่งไม่ค่อยนิยมกันนัก นอกจากจำเป็นจริง ๆ ก็ต้องยอมเสียสละกัน

4. การใช้เทคนิคการสอนแก้ปัญหาการขาดแคลนครู เทคนิคและวิธีสอนต่างๆที่ครูเคยศึกษาเล่าเรียนมาจากสถาบันฝึกหัดครูอาจช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครูได้หากรู้จักนำมาใช้ได้อย่างเหมาะสม เช่น การจัดให้คาบการเรียนตรงกัน สอนพร้อมกันในภาคบรรยาย หรือมอบหมายงานให้ทำเป็นกลุ่มหรือใช้ห้องสมุดให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและการใช้ห้องโสตทัศนศึกษา จำพวกภาพยนตร์ ภาพนิ่ง ฯลฯ หรือแม้กระทั่งการให้นักเรียนสอนกันเอง ปรดยให้เด็กที่ฉลาดมีความสามารถมากกว่าไปสอนกลุ่มนักเรียนที่อ่อนกว่า ย่อมเป็นไปได้

5. การจัดหาบุคลากรภายนอกมาช่วยสอนในโรงเรียน เมื่อพยายามช่วยตัวเองโดยใช้นักบุคลากรภายในโรงเรียนหลายรูปแบบแล้วแต่ไม่สามารถแก้ปัญหาการขาดแคลนครูได้ โรงเรียนอาจมีวิธีการดังนี้

5.1 จัดให้นักเรียนศึกษาหาความรู้จากแหล่งวิทยากร สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งทั้งนี้โรงเรียนต้องอาศัยระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการร่าให้นักเรียนศึกษาหาความรู้จากแหล่งวิทยากร สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระในระดับมัธยมศึกษา พ.ศ. 2523 มาใช้

5.2 ผู้บริหารควรหาวิธีหานักบุคลากรภายนอกโรงเรียนมาช่วยสอน ซึ่งอาจได้ผู้มีความสามารถมีความชำนาญเป็นพิเศษมาช่วยซึ่งมีหลายวิธีการที่ทำได้คือ

5.2.1 ขอนิสิตฝึกสอนจากสถาบันที่ผลิตครู ในสถาบันการผลิตครู ผู้ที่จะจบการศึกษาครูแต่ละระดับ ต้องผ่านหลักสูตรการฝึกสอน ถ้าผู้บริหารโรงเรียนสามารถติดต่อกับสถาบันของนักศึกษาฝึกสอนให้ตรงตามสายวิชาที่ขาดโรงเรียนก็จะได้ครูที่มีความถนัด ความสนใจ และความรู้ตรงตามสายวิชา ซึ่งก็สามารถแก้ปัญหาครูขาดแคลนได้

5.2.2 ขอเชิญวิทยากรในท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่นอาจมีผู้มีความรู้ความชำนาญในแต่ละสายอาชีพ เช่น จิตรกร เกษตรกร ช่างสาขาต่าง ๆ นายแพทย์ พยาบาล พนักงานธนาคาร นักกีฬา เป็นต้น หรือแม้กระทั่งสายวิชาสามัญก็อาจพอหาได้ เช่น ครูที่เกษียณอายุแล้ว หากผู้บริหารใช้ความสามารถและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเชิญมาช่วยเหลือนานที่อาจได้วิทยากรที่มีความรู้ความสามารถและถนัดเป็นพิเศษมาช่วยก็ได้

5.2.3 ขอเชิญวิทยากรจากหน่วยงานของรัฐ ในเขตที่โรงเรียนตั้งอยู่มักมีหน่วยงานของรัฐมากมาย เช่น นายอำเภอ ปลัดอำเภอ

เจ้าหน้าที่การประปา การไฟฟ้า นายแพทย์ พยาบาล เป็นต้น หากผู้บริหารใช้ความสามารถที่เหมาะสมเรียนเชิญมาช่วยสัก 2-3 คาบ ก็จะสามารถแก้ปัญหาได้ดีอีกทางหนึ่ง

5.2.4 ขออาสาสมัครจากหน่วยงานต่างประเทศ ซึ่งบุคลากรที่ประจำอยู่หน่วยงานต่างประเทศ ย่อมมีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาเป็นอย่างดี อาจยินดีช่วยเหลือโรงเรียนได้

5.2.5 ขอยืมครูจากโรงเรียนอื่นหรือแลกเปลี่ยนตัว เพราะทุกโรงเรียนย่อมมีครูเกิน และครูขาดในแต่ละหมวดวิชา ถ้าหากผู้บริหารประสานกันอาจใช้วิธีการยืมตัวบุคลากร หรือแลกเปลี่ยนกันเป็นครั้งคราวก็จะช่วยกันแก้ปัญหาการขาดแคลนครู และช่วยให้แต่ละโรงเรียนมีโอกาสใช้บุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6. การจัดครูสอนแทน ปัญหาเรื่องครูขาดไม่มาทำการสอนเกิดขึ้นได้เสมอ เนื่องจากครูลาป่วย ลากลอบบุตร ไปราชการ เป็นต้น ทำให้ต้องปล่อยให้นักเรียนอยู่กับตำราซึ่งอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุ หรือปัญหาอื่น ๆ ได้หลายประการ ผู้บริหารควรจัดครูเข้าทำการสอนแทนตามห้องต่าง ๆ ให้ครบทุกคาบซึ่งมีวิธีการทำได้หลายวิธีด้วยกันคือ (นงเยาว์ ธาราสริสุทธี .2530:63-64)

6.1 จัดครูสำรองไว้สอนแทน ในบางโรงเรียน บางหมวดวิชาอาจมีครูเกินซึ่งโรงเรียนอาจจัดไว้ให้ช่วยงานธุรการ เป็นต้น เมื่อครูขาดก็สามารถให้ครูเหล่านั้นมาเข้าสอนแทนได้แต่การแก้โดยวิธีนี้ไม่ค่อยดีนัก เพราะครูสำรองอาจไม่มีความสามารถทำการสอนได้ทุกรายวิชา

6.2 จัดครูตามสายวิชาในหมวดเข้าสอนแทน เมื่อครูในหมวดไม่มาหัวหน้าหมวดวิชาควรจัดครูในหมวดซึ่งว่างในคาบนั้นเข้าสอนแทนได้ซึ่งนับว่าเป็นวิธีที่เหมาะสม เพราะผู้เข้าสอนแทนจะมีความรู้ และถนัดตรงตามรายวิชาที่ขาดซึ่งทำให้การเรียนการสอนสามารถดำเนินต่อไปได้ทันที

6.3 จัดครูที่ว่างเข้าสอนแทน ผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบควรรวบรวมคาบทั้งหมดของครูที่ไม่มาทำการสอน แล้วจัดครูที่มีคาบเวลาว่างตรงกันเข้าสอนแทน ซึ่งวิธีนี้ก็ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ดั่งนึกเพราะความถนัดของครูที่สอนมีน้อย

6.4 จัดครูสอนแทนแบบประสานผลประโยชน์ วิธีนี้กระทำได้เมื่อหัวหน้าหมวดวิชาไม่สามารถจัดครูในหมวดของตนเข้าสอนแทนได้ ก็จำเป็นต้องประสานงานกับหมวดวิชาอื่นๆ ที่มีลักษณะวิชาใกล้เคียงกันมาช่วยสอน วิธีนี้นอกจากจะได้ครูเข้าทำการสอนแทนที่เหมาะสมแล้วยังช่วยให้ครูต่างหมวดวิชานั้นได้พึ่งพาอาศัยกันและกัน รู้จักช่วยเหลือกันทางด้านวิชาการอีกด้วย

7. การจ่ายเงินบำรุงการศึกษาจ้างครูสอน เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครู การจ้างครูมาสอนโดยจ่ายเงินบำรุงการศึกษานั้นเป็นวิธีที่ง่าย เพราะเราสามารถหาผู้ที่มีคุณสมบัติได้ โดยเฉพาะผู้ที่ยังไม่ได้บรรจุเป็นข้าราชการ และผู้ยังว่างงานอยู่มีจำนวนไม่น้อย โรงเรียนสามารถที่จะจ้างมาสอนได้ซึ่งจะต้องดำเนินการเป็นขั้นตอนให้ถูกต้อง คือ

7.1 สรรหาบุคคลที่โรงเรียนต้องการตรงตามความขาดแคลนครูในวิชาที่สอน

7.2 สืบราชการเงินของโรงเรียนว่า เงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียนมีพอจะจ้างครูได้หรือไม่ แล้วเสนอขออนุมัติการจ้างพร้อมทั้งเอกสารหลักฐานประกอบ รวมทั้งข้อตกลงคุณสมบัติ ระยะเวลา อัตราการจ้าง สำเนาคุณสมบัติ รายละเอียดการขอจ้าง แล้วชี้แจงความจำเป็นของโรงเรียน นำเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติแล้วก็ดำเนินการจ้างได้ อย่างไรก็ตามการจ้างการศึกษาต้องใช้จ่ายในกิจกรรมของโรงเรียนมากมาย ผู้บริหารต้องพิจารณาโดยรอบคอบและดำเนินการจ้างเฉพาะที่จำเป็นเท่านั้น (กระทรวงศึกษาธิการ . 2526 : 13-17)

การบริหารสื่อและอุปกรณ์การสอน

สื่อและอุปกรณ์การสอน หมายถึง วัตถุ สิ่งของ ภาพ เครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจน ตัวบุคคล วิธีการ สถานที่ต่าง ๆ ที่ใช้ในการประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้บังเกิดผลดี ถ้าจะพิจารณาในแง่การบริหารก็อาจจะสามารถแยกประเด็นการบริหารสื่อและอุปกรณ์การสอนได้ ดังนี้

สมบูรณ์ สงวนญาติ. (2534 : 6; อ้างอิงมาจาก Kiefter.) กล่าวไว้ว่า มีการวิจัยหลายเรื่องที่จะหาประสิทธิภาพของการใช้สื่อการสอนในการเรียนการสอนและการเรียนรู้ ซึ่งผลของการศึกษาแสดงให้เห็นถึงคุณค่าที่ได้รับจากการใช้สื่อการสอนในการสอน ดังนี้

1. สามารถกระตุ้นความสนใจแก่ผู้เรียนและเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้
2. สามารถให้ความเข้าใจที่เป็นรูปธรรม
3. สามารถจัดการเรียนรู้ที่เป็นการพัฒนาการ และทำให้การเรียนรู้นั้นคงทนถาวร
4. สามารถจัดประสบการณ์ที่ได้ให้ผู้มีส่วนช่วยในการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและแตกต่างกัน
5. สามารถช่วยให้มีความเข้าใจมากขึ้น
6. สามารถให้ประสบการณ์จริงซึ่งจะกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมในส่วนของผู้เรียน

7. สามารถจูงใจให้ผู้เรียนให้สืบสวนค้นคว้าได้โดยการอ่าน

อีริกสัน (Erickson.1971 : 108 - 9) มีความเห็นว่า สื่อการสอนนับวันจะมีความสำคัญเพิ่มขึ้น เนื่องจากจำนวนผู้เรียนเพิ่มมากขึ้นทุกปี ถ้าครูยังสอนโดยวิธีบอกเล่าแบบเก่าจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชาได้ยากขึ้น อีริกสัน ได้กล่าวถึงบทบาทของสื่อการสอน ไว้ดังนี้

1. สื่อการสอนจะช่วยจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนมากขึ้น
2. สื่อการสอนจะช่วยให้ครูจัดแหล่ง เนื้อหาวิชาที่มีความหมาย
3. สื่อการสอนจะช่วยให้ครูมีการแนะนำและควบคุมผู้เรียนให้มี
ปฏิกิริยาตอบสนองทางที่พึงปรารถนา กับสิ่งเร้าของสภาพการเรียนรู้
4. สื่อการสอนจะช่วยให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน
ออกไป
5. สื่อการสอนจะช่วยให้ครูสอนได้บรรลุตามวัตถุประสงค์
6. สื่อการสอนจะช่วยให้ครูสอนเนื้อหาได้ง่ายขึ้น
7. สื่อการสอนจะช่วยเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ครูสอนได้รวดเร็ว
และถูกต้องมากยิ่งขึ้น

การเลือกสื่อและอุปกรณ์การสอน

สื่อการสอนที่มีอยู่มากมายหลายชนิดเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนจะต้อง
เลือกให้เหมาะกับอายุ ระดับสติปัญญา ความสามารถ ชั้น จำนวนนักเรียน
วิชาที่สอน เวลาที่สอน การสอนจึงจะประสบความสำเร็จได้

การใช้อุปกรณ์การสอนนับว่า เป็นงานบริหารวิชาการอีกด้านหนึ่งซึ่งสัมพันธ์
กับการเรียนการสอนอย่างใกล้ชิด การสอนที่ปราศจากสื่อที่ดี ผู้เรียนมีความ
สนใจน้อยลง ดังนั้นสื่อการเรียนจึงมีประโยชน์สำหรับครูที่จะต้องเน้นความสำคัญ
และรู้จักเลือกสิ่งที่เหมาะสม กิติมา บริดีดิลก (2532:69) ได้ให้หลักเกณฑ์
การเลือกสื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. เลือกสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการ
เรียนการสอน
2. เลือกสื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา
3. เลือกสื่อให้เหมาะสมกับเทคนิคหรือวิธีการสอน
4. เลือกสื่อให้เหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน

5. เลือกสื่อให้เหมาะกับเครื่องมือและสื่ออำนวยความสะดวก

6. เลือกสื่อที่พอจะหามาได้ และคำนึงถึงความสะดวกสบายในการนำไปใช้ ไม่จำเป็นต้องใช้สื่อราคาแพง ๆ

7. เลือกสื่อคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย

การผลิตสื่อและอุปกรณ์การสอน

ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูผลิตสื่อการเรียนการสอน โดยเน้นการใช้วัสดุเหลือใช้ หรือวัสดุท้องถิ่น หรือวัสดุราคาเยวให้มากที่สุด นอกจากนั้นเพื่อให้ยังเกิดความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติได้ ผู้บริหารควรจัดให้มีการอบรมปฏิบัติการการผลิตสื่อการสอนด้วย ซึ่งอาจจะเชิญวิทยากรจากหน่วยศึกษานิเทศก์ หรือศูนย์บริการทางเทคโนโลยีการศึกษามาช่วยก็จะได้ผลดียิ่ง

การจัดระบบสื่อและอุปกรณ์การสอน

เพื่อให้อยู่ในสภาพที่หยิบก็ง่าย หยาก็รู้ ดูก็งามตา ควรปฏิบัติดังนี้
สมบูรณ์ สงวนญาติ. (2534:62)

1. แบ่งสื่อการเรียนการสอนออกเป็นพวก ๆ กำหนดรหัส

หมายเลขทะเบียนเพื่อขึ้นประเภทและหมายเลขประจำสื่อ

2. ออกแบบสถานที่เก็บให้เหมาะสมกับลักษณะของสื่อแต่ละประเภท โดยคำนึงถึงความสะดวกในการเก็บ ความปลอดภัย และการนำเอาไปใช้

3. สื่อทุกประเภทควรนำมาลงทะเบียนที่หน่วยรับผิดชอบสื่อการเรียนการสอนเพียงแห่งเดียว ไม่ควรให้กระจัดกระจายไปอยู่ตามจุดต่าง ๆ อาจจะทำให้เกิดการสูญหาย หรือติดตัวผู้สอนไปเมื่อมีการโยกย้ายที่ทำงาน

การให้บริการสื่อและอุปกรณ์การสอน

การให้บริการสื่อและอุปกรณ์การสอนสามารถทำได้ 2 รูปแบบ คือ
สมบูรณ์ สงวนญาติ. (2534:62-63)

1. จัดสถานที่สำหรับใช้ไว้เป็นแหล่งกลางจัดเครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวกไว้ให้พร้อมเพรียง วิธีนี้เหมาะสำหรับการใช้เครื่องมือที่ค่อนข้างยุ่งยากเคลื่อนย้ายไม่สะดวก เช่น การใช้เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายสไลด์ฟิล์มสตริป เครื่องเทปบันทึกภาพ เป็นต้น

2. ให้ผู้สอนยืมไปใช้ตามห้องเรียน โดยกำหนดระเบียบการยืมที่รัดกุม มีแบบฟอร์มการยืมระบุหมายเลขทะเบียนของสื่อการสอน วันยืมสถานที่ใช้และวันส่งคืนพร้อมทั้งชื่อ และลายเซ็นผู้ยืมกำกับให้ชัดเจนด้วย เพื่อมิให้เกิดการสูญหาย

อย่างไรก็ตาม ห้องเรียนควรจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้สื่อไว้ให้ เช่น จอรับภาพ ปลั๊กไฟ เครื่องฉายภาพโปร่งใส สำหรับเครื่องฉายภาพโปร่งใส ถ้าไม่สามารถจัดไว้ได้ทุกห้องเรียนอาจใช้วิธีติดตั้งตัวเครื่องฉายไว้บนรถเข็นที่มีล้อสามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก แล้วนำเอาไปวางไว้ตามห้องพักครูในแต่ละชั้นของอาคารเรียน อาจจะเป็นชั้นละ 1 ถึง 2 เครื่องตามปริมาณการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ต้องมีผู้รับผิดชอบดูแล เมื่อมีสิ่งชำรุดควรแจ้งให้ฝ่ายบริการทราบ ทางฝ่ายบริการควรส่งเจ้าหน้าที่ไปตรวจเช็คและทำความสะอาดเครื่องเป็นครั้งคราว ในบางครั้งมีความจำเป็นต้องนำเครื่องฉายบางประเภทไปใช้ตามห้องเรียน ก็ควรจัดเจ้าหน้าที่ไปช่วยบริการให้ ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกิด ปัญหาอุกขลักอันเนื่องมาจากการใช้ไม่ถูกวิธี และเป็นการป้องกันมิให้เครื่องชำรุดทรุดโทรมเร็วกว่าปกติอีกด้วย

ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนในสถาบันมัธยมศึกษา

เมื่อพิจารณาถึงการสอนในระดับมัธยมศึกษา จะพบว่า ส่วนมากการสอนโดยทั่วไปยังไม่เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงในวงการศึกษาดังนี้
การขยายตัวอย่างรวดเร็วของจำนวนประชากร และความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ เป็นต้น โดยทั่วไปแล้วการสอนยังคงใช้วิธีการสอนแบบเก่าๆ

คือ ครูยืนบรรยายหน้าชั้นไม่ค่อยได้ใช้สื่อการเรียนการสอน หรือเทคโนโลยี เข้าช่วยมากนัก นักเรียนเป็นผู้รับฟังจินตนาการตามแล้วจดจำไปเข้าใจบ้าง ไม่เข้าใจบ้าง เพราะบางเรื่องเป็นนามธรรมยากที่จะเข้าใจได้ จึงมีผู้เรียน เพียงส่วนน้อยที่ตามทัน ดังนั้นผลผลิตทางการศึกษาส่วนใหญ่จึงยังไม่น่าพึงพอใจ ซึ่งถ้าหากจะว่า การกระทำโดยทั่วไปแล้วปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นเนื่องจาก สาเหตุหลายประการ คือ (สมบูรณ์ สงวนญาติ. 2534:55-57)

1. ฝ่ายผู้บริหาร ในอดีตที่ผ่านมาผู้บริหารส่วนมากไม่เข้าใจงาน ด้านเรสทัทสนศึกษา ไม่ตระหนักในคุณค่า และความสำคัญของสื่อการเรียน การสอน หรือบางทีก็มีข้อจำกัดบางประการที่ทำให้ไม่สามารถจัดสภาพที่จะ อำนวยความสะดวกในด้านสื่อการเรียนการสอนให้แก่ผู้สอนได้ อาจเนื่องมาจาก ขาดงบประมาณ ขาดผู้มีความรู้ความสามารถที่จะช่วยดำเนินการพัฒนาด้านสื่อ ในระดับโรงเรียนได้ หรือสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนไม่เอื้อต่อการใช้สื่อการเรียน การสอนบางประเภท เช่น อยู่ในที่อับชื้นกันดาร ขาดไฟฟ้า เป็นต้น

2. ฝ่ายผู้สอน ครูส่วนมากมีความรอบรู้ในเนื้อหาวิชา แต่มักขาด เทคนิคในการถ่ายทอดความรู้กระตือรือร้นพยายามหาวิธีการเพื่อพัฒนาการสอน ให้ดีขึ้น พยายามใช้สื่อเข้าช่วยแต่บางคนก็จะสอนแบบเช้าชามเย็นชามไม่สนใจ ที่จะปรับปรุงแนวการสอนให้ดีขึ้น เคยสอนอย่างไรก็สอนอย่างนั้นไม่สนใจที่จะใช้ สื่อการเรียนการสอน เพื่อช่วยสร้างประสบการณ์รูปธรรมให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน สาเหตุสำคัญที่ครูบางคนไม่ใช้สื่อการเรียนการสอน อาจเนื่องมาจากโรงเรียน ขาดสื่อการเรียนการสอน มีสื่อแต่ไม่ตรงกับความต้องการของครู ครูไม่มีความรู้ในการผลิตสื่อ หรือขาดผู้มีความรู้ในการแนะนำ เป็นต้น

สรุปแล้ว ปัญหาการบริหารสื่อและอุปกรณ์การสอนในโรงเรียนมัธยม ศึกษาแบ่งออกได้เป็น 2 ระดับ คือ

1. ปัญหาระดับโรงเรียน เนื่องจากขาดการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร ขาดงบประมาณ ขาดสื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นต่อหลักสูตร ขาดเทคโนโลยีทางการศึกษา ขาดเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการผลิตและการใช้ ขาดสถานที่ในการผลิต การใช้และการเก็บรักษาเป็นส่วนรวม ขาดผู้รับผิดชอบในการจัดหา เก็บรักษาซ่อมแซมและให้บริการ หรือขาดแหล่งให้ความรู้ในด้านการเลือก การผลิต การใช้ และการประเมินผลสื่อการเรียนการสอน

2. ปัญหาระดับบุคคล เนื่องจากครูไม่เห็นคุณค่าของสื่อ ครูขาดความรู้ในการเลือก การผลิต การใช้ และการประเมินผลสื่อ ครูมีงานอื่นมือ หรือ ครูขาดกำลังใจ อันเนื่องมาจากผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญเท่าที่ควร

แนวทางแก้ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน

ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในแต่ละสังกัดมีความพร้อมด้านทรัพยากรแตกต่างกัน สภาพปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนก็อาจแตกต่างกันในการแก้ปัญหาของแต่ละสังกัดอาจมีข้อจำกัดไม่เหมือนกัน เป็นต้นว่า ด้านกำลังคน สถานที่ งบประมาณ สิ่งแวดล้อม ฉะนั้นวิธีการแก้ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน คงต้องทำทั้งระบบพร้อมๆกันคือ ทั้งฝ่ายบริหาร ฝ่ายวิชาการ และฝ่ายเทคโนโลยีทางการสอน อีกประการหนึ่งผู้บริหารจะต้องเปิดใจกว้างยอมรับสภาพความเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาใหม่ๆ โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา ควรมีความรู้ความเข้าใจอย่างกว้าง ๆ และชี้ให้ฝ่ายวิชาการ คือ ผู้สอนเห็นว่าเราตระหนักในคุณค่าของการนำสื่อการเรียนการสอนมาใช้ อย่างมีระบบ เพื่อประสิทธิภาพในการเรียนการสอน ตลอดทั้งควรกำหนดนโยบายให้ชัดเจนเพื่อครูจะได้มีความมั่นใจ และมีกำลังใจ ในการแก้ปัญหา ด้านสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารควรดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

(สมบูรณ์ สงวนญาติ. 2534 : 57-58)

1. กระตุ้นให้ผู้สอนมองเห็นความสำคัญของสื่อการเรียนการสอนโดย
 - 1.1 จัดสภาพการณ์หรือเปิดโอกาสให้ผู้สอนเห็นสภาพการสอนที่สามารถนำเอาสื่อการเรียนการสอนมาใช้อย่างมีระบบ นอกจากนั้นควรชี้แจงให้เห็นว่า สื่อการเรียนการสอนสามารถช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพน่าสนใจ เข้าใจง่าย ไม่น่าเบื่อหน่าย
 - 1.2 ศึกษาปัญหาการสอนของผู้สอนแต่ละคน แล้วพยายามหาทางช่วยเหลือโดยแนะนำวิธีการสอน และสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมให้
2. สนับสนุนให้มีการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างกว้างขวางโดยวิธีการดังนี้
 - 2.1 กำหนดนโยบายด้านสื่อการเรียนการสอนให้ชัดเจน
 - 2.2 จัดสรรงบประมาณให้ตามความจำเป็น
 - 2.3 กระตุ้นให้มีการประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้รับผิดชอบฝ่ายวิชาการ ฝ่ายบริหารสื่อการสอน ผู้สอน ฝ่ายศิลป์ และฝ่ายทัศนศึกษา
 - 2.4 สนับสนุนให้มีการอบรม สัมมนา ประชุมปฏิบัติการ และศึกษาดูงานด้านสื่อการเรียนการสอนตามโอกาสอันควร
 - 2.5 เปิดโอกาสให้มีการแสดงผลงานด้านสื่อการเรียนการสอน หรือจัดประกวดผลงานผลิตสื่อ
 - 2.6 ให้กำลังใจโดยออกเยี่ยมการสอนของครูเป็นครั้งคราว และนำเอาผลงานการสอนมาพิจารณาให้ความดีความชอบด้วย
3. จัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบด้านสื่อการเรียนการสอนเพื่อจัดหาสื่อการเรียนการสอนตามหลักสูตร และสอดคล้องกับความต้องการของผู้สอน มีสถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวกในการผลิตสื่อราคาเบา มีสถานที่เก็บทดลองใช้ มีผู้รับผิดชอบจัดระบบบริหาร ให้บริการ ควบคุมดูแลรักษา ซ่อมแซม

จัดทำสถิติการใช้วางแผนทบทวนการ รวมทั้งจัดกิจกรรมเสริมความรู้ และอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้มีการใช้สื่อการเรียน การสอนอย่างสม่ำเสมอ

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นอาจสรุปได้ว่า การบริหารสื่อและอุปกรณ์ การสอน หมายถึง การปฏิบัติการบริหารที่ทำให้ผู้สอนตระหนักถึงคุณค่าของสื่อ อุปกรณ์การสอน การเลือกสื่อ การจัดระบบการบริการสื่อ ตลอดจนสามารถ แก้ปัญหาสื่อการเรียนการสอนในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารการจัดกระบวนการเรียนการสอน

จากจุดเน้นของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยกำหนดให้มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้น กระบวนการ ซึ่งผู้สอนจำเป็นต้องมีความเข้าใจในเรื่องกระบวนการอย่าง ถ่องแท้เพื่อที่จะจัดการเรียนการสอนได้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรฯให้จงได้ สำหรับคำว่า กระบวนการ กรมวิชาการได้ให้คำจำกัดความของคำว่ากระบวนการ คือ แนวทางดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มีขั้นตอน ซึ่งวางไว้อย่างเป็นลำดับ ตั้งแต่ต้นจนแล้วเสร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ กระบวนการที่ครูจะใช้ในการ จัดการเรียนการสอน อาจแบ่งได้ดังนี้ (กรมสามัญศึกษา. 2534 : 9)

1. กระบวนการเรียนรู้ตามหลักจิตวิทยา เช่น กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด กระบวนการเรียนรู้ความคิดของ Gagne, Bruner, Ausubel, Bloom กระบวนการปรับพฤติกรรมของ Skinner กระบวนการ สังคมของ Bandura กระบวนการเรียนภาคปฏิบัติ ของ Simson หรือ กระบวนการกระจายค่านิยมของ Simon เป็นต้น

2. กระบวนการของศาสตร์ต่าง ๆ เช่น กระบวนการเรียนภาษา กระบวนการคณิตศาสตร์ ทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ กระบวนการสังคม

ศึกษา กระบวนการทางวิชาชีพ กระบวนการทางศิลป ดนตรี นาฏศิลป์
พลศึกษา หรือกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

3. ทักษะกระบวนการ 9 ประการ เป็นกระบวนการที่นักวิชาการ
ได้สังเคราะห์ขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น โดยเฉพาะ
การทำงานอย่างมีระบบ มีขั้นตอน และสามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้
ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความจำเป็น
ที่ต้องใช้กระบวนการ เหตุผลที่ต้องเน้นกระบวนการในการเรียนการสอนเพราะ

1. เพื่อเตรียมผู้เรียนให้มีความสามารถรับความก้าวหน้า และการ
เพิ่มพูนของวิทยาการต่าง ๆ ที่มีมากขึ้นทุกวันนี้ได้ ในการเรียนการสอนที่เป็นอยู่
ครูส่วนใหญ่เน้นเนื้อหาด้วยความหวังดีต่อนักเรียน ต้องการให้นักเรียนได้รับความ
รู้มาก ๆ ทั้งความรู้เก่าที่เห็นว่ามีค่าสำคัญ และความรู้ใหม่ก็เห็นว่า
จำเป็นต้องให้รู้ จึงทำให้ครูทุกสาขาวิชาใช้เวลาสอนไม่เพียงพอหรือเนื้อหา
มากเกินไปจนครูสอนไม่ทัน ซึ่งถ้าจะแก้ปัญหาเรื่องครูสอนไม่ทันโดยเพิ่มคาบเวลา
ให้สอนได้ครบตามเนื้อหาเดิมนั้นคงไม่สามารถทำได้ จึงหันมาแก้ปัญหาโดยเน้น
กระบวนการแทนเนื้อหา คัดเลือกเนื้อหาสำคัญๆ ที่เป็นตัวแทนของเนื้อหาสาระ
สำคัญของวิชานั้นๆ มาสอนโดยใช้กระบวนการ เพื่อให้ได้แก่นหาวิธีการดังกล่าว
ไปใช้หาความรู้ต่อไป เมื่อเทคนิคการสอนเปลี่ยนไป ครูจึงต้องศึกษาหาความรู้
และต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนให้เหมาะสม

2. เพื่อสนองหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ที่เน้นให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นการทำให้
ผู้เรียนเกิดลักษณะดังกล่าวจะต้องให้เรียนโดยไม่ติดเนื้อหา แต่ติดที่กระบวนการ
ถ้าเปรียบเด็กที่เรียนโดยเน้นเนื้อหากับเด็กที่เรียนโดยเน้นกระบวนการจะเห็น
ได้ว่า ในระยะสั้นเด็กที่เรียนโดยเน้นเนื้อหาจะตอบคำถามในเรื่องที่เรียนได้
เร็วกว่า ในขณะที่เด็กที่เรียนโดยเน้นกระบวนการอาจจะต้องการเวลา

ในการค้นหาความรู้ แต่ถ้าดูผลในระยะยาวเด็กที่มีกระบวนการจะมีความสามารถ และมีความคิดริเริ่มได้มากกว่า ทักษะกระบวนการทั้ง 9 ขั้นตอน วิชาการศึกษาได้กำหนดขั้นตอนของกระบวนการไว้ดังนี้ (กรมสามัญศึกษา . 2534 : 11-13)

1. ตระหนักในปัญหาและความจำเป็น คนเราจะเริ่มคิดก็ต่อเมื่อ เห็นว่าเป็นปัญหา เห็นว่าเป็นความจำเป็น ซึ่งเกิดจากการสังเกต การพบเห็น การได้ยินได้ฟัง ได้กระทำหรือประสบกับตนเองในรูปแบบต่างๆ การที่ครูผู้สอน จะทำให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักใน ปัญหาหรือความจำเป็นนั้น คือ การสอน ให้ผู้เรียนรู้จักคิดเอง ซึ่งต้องเริ่มจากทำให้ผู้เรียนได้เห็นปัญหา ครูผู้สอนอาจจัด กิจกรรมได้หลายประการ เช่น ครูนำอภิปรายหรือซักถาม ให้ผู้เรียนอ่านข่าว หนังสือพิมพ์ จัดนิทรรศการ หรือนำใบดูสิ่งเหล่านั้นโดยตรง เป็นต้น

2. คิดวิเคราะห์วิจารณ์เมื่อเห็นปัญหา เห็นความจำเป็นแล้ว ก็ต้อง มีการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ในด้านความเป็นมา ด้านความเป็นเหตุเป็นผล ผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้อง กิจกรรมที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะสาเหตุที่ทำให้เกิดสิ่งนั้น ซึ่ง ครูผู้สอนอาจใช้วิธีการอภิปรายซักถามทำให้ผู้เรียนทุกคนช่วยกันคิด ช่วยกันออก ความคิดเห็น แล้วบันทึกสาระที่ได้จากการอภิปรายไว้บนกระดานหรือกระดาน สาระที่ได้จากขั้นตอนนี้ คือ สาเหตุแห่งปัญหา หรือความจำเป็นของเรื่องนั้น ๆ

3. สร้างทางเลือกหลากหลาย เมื่อรู้สาเหตุความเป็นมาแล้วจะต้อง มีการคิดค้นวิธีการต่าง ๆ เพื่อที่จะลดปัญหาแก้ไขปัญหา หรือสนองความจำเป็น นั้น ครูผู้สอนอาจใช้วิธีการนำอภิปรายซักถามกระตุ้นให้ผู้เรียนช่วยกันคิดว่า จะสามารถดำเนินการอย่างไรได้บ้าง โดยคิดหาทางเลือกในการดำเนินการ หลาย ๆ ทางให้มากที่สุด เท่าที่จะสามารถคิดได้ อาจให้คิดเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่ม หรือคิดร่วมกัน แล้วบันทึกไว้ทุก ๆ ทางเลือกที่ผู้เรียนเสนอมา

4. ประเมินและเลือกทางเลือก ครูผู้สอนจะต้องฝึกให้ผู้เรียนรู้จักประเมินทางเลือกและตัดสินใจเลือก ทางเลือกเพื่อนำไปปฏิบัติ โดยให้ผู้เรียนนำทางเลือกแต่ละทางที่เสนอไว้มาพิจารณาร่วมกันถึงความเป็นไปได้ ผลดี ผลเสีย อุปสรรคและแรงสนับสนุน ความเหมาะสมที่จะดำเนินการ เมื่อได้ประเมินทุกทางแล้ว ให้ผู้เรียนตัดสินใจเลือกทางใดทางหนึ่งหรือหลายทาง ประกอบกัน เพื่อนำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติ

5. กำหนดและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติ เมื่อผู้เรียนกำหนดทางเลือกเพื่อการปฏิบัติแล้วครูผู้สอนก็จะฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการวางแผนในการทำงานโดยให้ผู้เรียนนำทางเลือกมาวางแผน เริ่มจากการทบทวนปัญหา สาเหตุ กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดวิธีการดำเนินงานจนถึงขั้นติดตามผล ประเมินผล ซึ่งครูผู้สอนอาจใช้วิธีตั้งหัวข้อการวางแผนและอภิปรายกันตามหัวข้อ หรือแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย ช่วยกันคิดตามหัวข้อการวางแผน

6. ปฏิบัติด้วยความชื่นชม เมื่อผู้เรียนได้กำหนดแผนการดำเนินงาน เรียบร้อยก็ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติไปตามขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ภายใต้การแนะนำ ควบคุม ดูแลของครูผู้สอน อย่างใกล้ชิด เพื่อสร้างกำลังใจและความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ให้เกิดขึ้นในตัวของผู้เรียน

7. ประเมินระหว่างปฏิบัติ ระหว่างการดำเนินงานนั้น ครูผู้สอนจะต้องคอยดูแลช่วยเหลือกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความคิดพิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลาเมื่อเกิดปัญหา อุปสรรคขึ้นระหว่างการทำงาน ก็ให้ช่วยกันคิดหาวิธีการปรับปรุงและพัฒนางาน เพื่อให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของงานที่ตั้งไว้

8. ปรับปรุงให้ดีขึ้นอยู่เสมอ เมื่อผู้เรียนได้คิดหาวิธีการแก้ไขปัญหา อุปสรรค หรือวิธีการพัฒนาคุณภาพงานไว้แล้วครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีการแก้ไข พัฒนา ตามแนวทางที่ผู้เรียนกำหนดไว้ โดยครูผู้สอนเป็นที่ปรึกษา ให้ข้อมูลป้อนกลับ หรือเสริมแรงตามความเหมาะสม

๑. ประเมินผลรวมเพื่อให้เกิดความภูมิใจ เมื่อการปฏิบัติงานสิ้นสุดลงแล้ว ก็จะต้องมีการประเมินผลรวม และสรุปผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของงานที่ตั้งไว้เป็นสำคัญว่า การปฏิบัติงานนั้น บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่เพียงใด สภาพเดิมก่อนการปฏิบัติงานเป็นอย่างไรได้ทำอะไรบ้าง ได้ผลเป็นอย่างไร ทั้งนี้ ครูผู้สอนอาจใช้วิธีประเมินผลรวมด้วยตนเองแล้วแจ้งให้ทราบ หรือให้ผู้เรียนเป็นผู้ประเมินผลเอง หรือให้กลุ่มประเมินเอง หรือให้ประเมินร่วมกัน ตามแต่ดุลยพินิจ สิ่งสำคัญของขั้นตอนนี้ คือ ผู้เรียนได้ทราบถึงผลของการ ปฏิบัติงานที่ผ่านมาทั้งหมด ซึ่งผลสำเร็จของงานนั้นสามารถสร้างความภูมิใจให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าทักษะกระบวนการ ทั้ง ๑ ขั้นนี้ จะช่วยฝึกฝน สร้างเสริมให้ผู้เรียนเกิดการ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น โดยเฉพาะการทำงานอย่างมีระบบ มีกระบวนการและสามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ มีค่านิยมที่ดีในการทำงานต่อไป หากครูผู้สอนได้ฝึกฝนสร้างเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตามขั้นตอนเหล่านี้ อย่างสม่ำเสมอซ้ำบางครั้งอาจเน้นย้ำขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่ง มากน้อยต่างกันบ้างก็ขึ้นอยู่กับลักษณะของการเรียนรู้ ลักษณะของการปฏิบัติงาน หรือลักษณะของธรรมชาติวิชาที่เรียน ทักษะกระบวนการนี้ ก็จะเกิดสะสมขึ้นได้ ภายในตัวของผู้เรียน จนติดเป็นนิสัยในการทำงานต่อไป

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอน หมายถึง การปฏิบัติการบริหารที่ทำให้ผู้สอนดำเนินการสอนโดยเน้นทักษะกระบวนการ เพื่อให้ผู้เรียนบังเกิดการเรียนรู้บรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตร

การบริหารการวัดผลและประเมินผล

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓) เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนากำลังคนของชาติ นั่นคือการศึกษาต้องพัฒนา

หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตัวผู้เรียน ำให้เป็นไปตามจุดประสงค์ของการสอน หรือจุดประสงค์ ซึ่งพฤติกรรมที่หลักสูตรกำหนดไว้เมื่อการศึกษามีแนวโน้มไปใน ทางพัฒนากำลังใจคนของชาติ การประเมินผลการศึกษาซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญ ของการศึกษา ก็จะต้องกำหนดแนวทางให้สอดคล้องกัน กล่าวคือ ต้องำให้ การประเมินผลการศึกษามีส่วนในการค้น และพัฒนาสมรรถภาพของผู้เรียนด้วย ดังนั้น ครูควรำใช้การวัดผลและประเมินผล เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีำช เพื่อการตัดสินใจว่าได้หรือตก หรือบอกว่าผู้เรียนเก่งอ่อนเท่านั้น หมายความว่า การวัดและผลประเมินผลต้องมีผลต่อการปรับปรุงการเรียนของนักเรียน และ หรือปรับปรุงการสอนของครู เพื่อให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตาม ที่ หลักสูตร เป็น สำคัญ

การวัดและประเมินผลเป็นสำจำเป็นในกระบวนการเรียนการสอน เพราะการวัดและประเมินผลจะช่วยำให้เกิดประโยชน์ในเรื่องเหล่านี้ (กิตติมา ปรีดีดิลก. 2532:72)

1. เพื่อปรับปรุงการสอนของครู ทำำให้ครูทราบว่าผลการศึกษาของตนเองเป็นอย่างไรจะำได้ปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น
2. เพื่อปรับปรุงการเรียนของนักเรียน นักเรียนจะำได้ทราบว่าตนเอง เก่งอ่อนอย่างไร และครูก็จะทราบว่าเด็กคนไหนเก่ง อ่อน แต่ไหน จะำได้ แก้ไขปรับปรุงเป็นราย ๆ ไป
3. เพื่อปรับปรุงระบบการบริหารในโรงเรียน ทำำให้ทราบสภาพที่ แท้จริงของหลักสูตร ครงการสอนและบันทึกการสอนที่นำมาสู่ภาคปฏิบัติประสบ กับปัญหาอย่างไร ตรงใด ที่ควรจะทำกำแก้ไขหรือพัฒนาต่อไป
4. เพื่อเป็นข้อมูลทางการศึกษาทั่วไป เช่น เพื่อแสดงผลการเรียนจบ และเป็นหลักฐานำให้ผู้ปกครองำได้ทราบ

การวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการต่อเนื่องของการเรียนการสอน

สามารถแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้ (กิตติมา บริติติลล. 2532:72-73)

1. การประเมินผลก่อนเรียน เพื่อช่วยให้นักครูได้ทราบความสามารถของแต่ละคน เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาตัดสินว่าจะมีความสามารถเพียงพอในการศึกษาต่อหรือไม่ หากไม่ดีพออาจหาการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นได้

2. การประเมินผลระหว่างเรียน เมื่อมีการสอนในระยะหนึ่งๆ ควรจะได้มีการประเมินผลนักเรียนตามจุดประสงค์ของรายวิชาเหล่านั้น เพื่อจะได้ทราบว่ามีความพอหรือควรจะได้ก้าวหน้าไปข้างหน้าได้หรือยัง

3. การประเมินผลหลังเรียน เป็นการประเมินผลรวมครอบคลุมจุดประสงค์ต่างๆ หลายจุดประสงค์ เป็นการประเมินเพื่อตัดสินความสามารถเพื่อดูว่าตั้งแต่ต้นจนบัดนี้ นักเรียนมีความสามารถตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด

ตามความเข้าใจเดิมคิดว่าการวัดผลนั้น หมายถึง การสอบหรือทดสอบเท่านั้น เมื่อมีการวัดผลจึงทำการทดสอบเพียงอย่างเดียว ซึ่งไม่เป็นการเพียงพอ เพราะการทดสอบไม่สามารถจะวัดผลได้ทุกด้าน เช่น ความรับผิดชอบ ความขยันหมั่นเพียร ทักษะคติ คุณธรรม หรือความประพฤติ เป็นต้น ดังนั้น ขวาล แพร์ตกุล (2516:84-109) จึงให้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางการวัดผลเพื่อให้ครอบคลุมสิ่งต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นไว้หลายประการ เช่น การทดสอบ การจัดอันดับคุณภาพ การสังเกต การสัมภาษณ์ การบันทึกย่อย และระเบียบสนทนา การให้ปฏิบัติและการนำไปใช้ การศึกษารายบุคคล การให้สร้างจิตนาการ สังคมมิติ หรือแบบสอบถามและแบบสำรวจต่าง ๆ เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า การวัดและประเมินผลเป็นหน้าที่สำคัญของครูที่จะต้องติดตามดูผลการสอนว่าได้ผลเพียงใด ดังนั้น ผู้บริหารควรมีส่วนรับผิดชอบในเรื่องของการวัดผลและประเมินผลด้วยสำหรับหน้าที่ของผู้บริหารเกี่ยวกับการวัดผลการศึกษาของนักเรียนจึงมีดังนี้ (กิตติมา บริติติลล. 2532:73)

1. กำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผล เช่น ประเภทของข้อสอบ ระยะเวลาที่จะใช้สำหรับการสอบ มาตรฐานอันพึงยึดถือในการสอน หรือ การวัดผลและการเตรียมแบบฟอร์มสำหรับรายงานผลการสอนต่อผู้ปกครอง เป็นต้น

2. จัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆที่จำเป็นในการสอน เช่น หนังสือพิมพ์ กระดาษอัดสำเนา กระดาษไข ตลอดจนจัดเจ้าหน้าที่เพื่อการนั้น

3. ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างข้อสอบ และ ควรได้มีโอกาสศึกษา ดิชม ข้อสอบที่ครูออกบ้าง

4. จัดตารางสอบ กำหนดครูผู้ดูแล และเวลาที่ใช้ในการสอบ

5. ผู้บริหารต้องให้ครูทราบถึงระเบียบของผู้สอบ และผู้ควบคุมการสอบ เพื่อให้ปฏิบัติแนบเดียวกันด้วย

6. เมื่อสอบเสร็จผู้บริหารควรจะได้ทำการประเมินผลการสอบที่ผ่าน มาแล้วจัดให้ครูได้ทำการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อหาทางแก้ไขในโอกาสต่อไป

ในการประเมินผลในระดับชั้นมัธยมศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ร่างระเบียบการประเมินผลการเรียนของนักเรียน โดยมีสาระสำคัญดังนี้ (กรมวิชาการ.2535:14-16)

1. ให้สถานศึกษาเป็นผู้ตัดสินและอนุมัติผลการเรียน uly ให้ผู้สอน เป็น ผู้ดำเนินการประเมินผลการเรียนของนักเรียนด้วยตนเองเพื่อให้สามารถ พัฒนาผู้เรียนให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2. ให้ประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชา ทั้งนี้เพราะ

2.1 ธรรมชาติของวิชาต่างๆ ที่จัดให้เรียนตามหลักสูตรนั้น ต่างกัน ดังนั้นควรจะมีการประเมินผลในแต่ละวิชา ไม่ควรจะมีการประเมินผล รวมกันทุกวิชา

2.2 ตัวหลักสูตรจะให้ความสำคัญของแต่ละวิชาเท่าๆ กัน ฉะนั้น การประเมินผลการเรียนวิชาหนึ่ง จึงไม่มีผลต่อการเรียนวิชาอื่น

2.3 การประเมินผลเป็นรายวิชาทำให้ผู้เรียนทราบว่าตนเองนั้น อ่อนวิชาใด ซึ่งจะสามารถปรับพฤติกรรม การเรียนของตนให้สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของวิชานั้น ซึ่งยังผลให้ผู้เรียนเกิดกำลังใจและพบความสำคัญ ในการเรียนมากกว่า

3. ทำให้มีการประเมินผลการเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนโดย ผู้สอนต้องมีการประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียนเพื่อปรับปรุง การเรียนการสอน

เนื่องจากครูมีหน้าที่ที่จะวัดและประเมินผลพฤติกรรมของนักเรียน ครู จึงเผชิญปัญหา เฉพาะหน้า เกี่ยวกับการจัดหา เครื่องมือทางการวัดผลชนิดต่าง ๆ มาใช้ให้มีประสิทธิภาพดังที่ กอสลิน (Goslin.1967: 5-6) กล่าวว่าครูมี บทบาทที่สำคัญมากในการวัดผลและประเมินผลเพราะ

1. ครูเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้เกิดความสัมพันธ์ ระหว่างเด็กนักเรียน กับระบบการศึกษา สิ่งที่ครูพูดและประพฤติมีอิทธิพลอย่างสูงสำหรับการเรียนรู้ และพัฒนาสมรรถภาพสมองของนักเรียน

2. ครูจะต้องเป็นผู้ดำเนินการสอบเอง

3. คะแนนที่ได้จากการสอบข้อสอบมาตรฐานของนักเรียน สามารถ นำไปใช้ในการประเมินผลประสิทธิภาพในการสอนของครูได้ ฉะนั้นครูจึงต้อง มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการทดสอบ และหาทางปรับปรุงคะแนนที่ได้จาก การสอบของนักเรียนให้สูงขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะส่งผลสะท้อนถึงการปรับปรุง หลักสูตรให้ดีขึ้น

อีเบล (รุจิรี ภูสาระและคณะ . (2535: 5-6; อ้างอิงมาจาก Eble.1979)

ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของครูว่า

1. ครูมีแนวโน้มที่จะใช้เกณฑ์ในการตัดสินผลสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ของนักเรียนมากกว่าที่จะตัดสินความสามารถของนักเรียน โดยเปรียบเทียบกับความสามารถของนักเรียนคนอื่นๆ ในห้อง และถ้านักเรียนส่วนใหญ่นำขึ้นสอบ ได้วิชาหนึ่งแต่กลับสอบตกในอีกวิชาหนึ่งครูมักจะลงโทษว่าเป็นความบกพร่อง ของนักเรียน เนื่องจากไม่เตรียมตัวสอบวิชาหลังมากกว่าที่จะคิดว่าเป็นความ บกพร่องของข้อสอบ

2. ครูมีแนวโน้มที่จะเลื่อนการเขียนข้อสอบไปจนวินาทีสุดท้าย ซึ่ง เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ข้อสอบที่ครูเขียนขึ้นเป็นข้อสอบที่ไม่ดี

3. ครูมักจะเน้นถามแต่รายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ ในเนื้อหาวิชา มากกว่าจะถามใจความสำคัญของวิชาหรือมากกว่าที่จะถามวัดความเข้าใจและ การนำไปใช้ในเวลาเขียนข้อสอบ

4. ครูเป็นจำนวนมากใช้ข้อสอบที่มีคุณภาพที่ไม่ดี และข้อสอบนั้น มักจะสิ้นเกินไป ไม่ครอบคลุมเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

5. คำถามที่ครูเขียน (ทั้งข้อสอบอัตนัยและปรนัย) มักจะใช้คำพูด ที่กำกวมและมักจะมีคำในคำถามเป็นเงื่อนไขในการเลือกคำตอบที่ถูกต้อง

6. ครูมักจะ ไม่เอาใจใส่ในเรื่องความคลาดเคลื่อนของคะแนน อันเกิดจากคำถามที่ไม่มีคุณภาพที่ดี

7. ครูส่วนใหญ่ไม่ใช้วิธีการทางสถิติตรวจสอบคุณภาพของข้อสอบ ที่ตนเขียนขึ้น

เตือนใจ เศรษฐลักธิ์ (2523:16) ทำการสำรวจคุณภาพของครู ที่สอนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ทางด้านการ วัดผลและประเมินผลการศึกษา พบว่าครูที่ได้ปริญญาตรีหรือเทียบเท่ามีความรู้ ทางด้านการวัดผลดีกว่าครูที่ไม่ได้ปริญญา ผลจากการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า

ครูที่สอนอยู่ในเขตกรุงเทพฯ ทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษามีความรู้ทางด้านการวัดผลและประเมินผลต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และครูส่วนใหญ่ต้องการจะเข้ารับการอบรมวิชาการวัดผลการศึกษาอีก ถ้าทางกระทรวงศึกษาจัดเปิดการอบรมขึ้น

ผลการวิจัยข้างต้น แสดงให้เห็นว่าครูส่วนใหญ่มีความรู้ทางด้านการวัดผลน้อยสมควรที่จะได้รับการช่วยเหลือให้มีการปรับปรุงคุณภาพทางด้านการวัดผลและการประเมินผล

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นอาจสรุปได้ว่า การบริหารการวัดผลและประเมินผล หมายถึง การปฏิบัติการบริหารที่ทำให้การทดสอบการประเมินผลการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนเป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของรายวิชาต่าง ๆ และถูกต้องตามระเบียบการประเมินผลการเรียนการสอนและคู่มือการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

กนกรัตน์ ขาญกว้าง (2526 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารครู และบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 9" ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านสภาพการใช้หลักสูตร ครูไม่เข้าใจหลักสูตร หลักสูตรไม่เหมาะสมกับโรงเรียนบางท้องถิ่น และการใช้หลักสูตรไม่ตรงตามเป้าหมายที่วางไว้

2. ด้านหลักสูตรและเอกสารหลักสูตร เอกสารหลักสูตรไม่เพียงพอ เนื้อหาของหลักสูตรมีมากเกินไป ไม่เหมาะสมกับเวลาเรียน

3. ด้านบุคลากร บุคลากรไม่เพียงพอ การใช้บุคลากรไม่ตรงกับ ความถนัด และความสามารถ ตลอดจนขาดครูที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน โดยเฉพาะทางวิชาชีพ

4. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ขาดอุปกรณ์ที่ช่วยเสริมการจัดการเรียนการสอน เวลาเรียนจำกัด เป็นอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ตรงตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และครูยังใช้กิจกรรมการเรียนการสอนแบบเดิม ไม่สนใจกิจกรรมใหม่ ๆ

5. ด้านสื่อการเรียน สื่อการเรียนไม่เพียงพอ และขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการเรียน

6. ด้านการประเมินผล ครูไม่เข้าใจวิธีการประเมินผลและไม่สนใจการสอบแก้ตัว

7. เรื่องอื่น ๆ ควรมีการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 ทุกหมวดวิชาก่อนเปิดภาคเรียน

เจิม สืบขจร (2527:บทคัดย่อ) ศึกษาการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 ในโรงเรียนส่วนกลาง ปรากฏว่าการบริหารงานวิชาการทุกด้านมีปัญหาค่อนข้างน้อย การศึกษานี้เกี่ยวข้องกับ สุวิทย์ พรหมมา (2528:บทคัดย่อ) พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ยากจน หนาแน่น จังหวัดอุบลราชธานี มีปัญหาวิชาการสูงมาก โดยเฉพาะความเพียงพอ และความจริงจังในการสอนซ่อมเสริม และปัญหาการใช้สถานที่ประกอบการในวิชาการงานและอาชีพในห้องถื่น ในด้านอาคารสถานที่ที่มีปัญหานี้เรื่องความมั่นคง และความถาวรของรั้วโรงเรียน ด้านกิจการนักเรียนที่มีปัญหามากคือ ขาดแคลนบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะ

งานด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษามีปัญหาการบริหาร
อยู่ในระดับปานกลางเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านวิชาการ บุคลากร
ธุรการการเงิน กิจกรรมนักเรียน อาคารสถานที่ และความสัมพันธ์ระหว่าง
โรงเรียนกับชุมชนเมื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหาร ปรากฏว่า โรงเรียน
ขนาดเล็กที่มีปัญหาการบริหารด้านบุคลากร กิจกรรมนักเรียนและความสัมพันธ์
กับชุมชนมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

บุญมี พันธุ์ไทย (2523:คัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรมัธยม
ศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 ในเขตการศึกษา 5 จากผลการวิจัยพบว่าการจัด
กิจกรรมในโรงเรียนมัธยมส่วนมากเป็นกิจกรรมลูกเสือเนตรนารี ยุวกาชาด
รองลงมา คือ กิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมสหกรณ์ และกิจกรรม
ส่งเสริมวิชาต่างๆ ในหลักสูตรในด้านการวัดผลโรงเรียนมัธยมส่วนใหญ่จะไม่มี
การวัดผลก่อนเรียน

สมาน บุญสัน (2524:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการใช้หลักสูตร
มัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 ในเขตการศึกษา 1 จากผลการวิจัย พบว่า
ผู้บริหารโรงเรียน และเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ได้ปฏิบัติหลายประการที่จะ
เอื้ออำนวย และส่งเสริมให้การใช้หลักสูตรบรรลุตามเป้าหมาย แต่ก็มีปัญหา
และอุปสรรคหลายประการ ทั้งนี้เพราะ ขาดการเตรียมและวางแผนเพื่อให้เกิด
ความพร้อมในการใช้หลักสูตรจึงประสบปัญหาทั้งในด้านบุคลากร อาคารสถานที่
งบประมาณ เอกสารหลักสูตร วิธีการสอน และการวัดผลและประเมินผล

จากการวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า สภาพการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา
ตอนต้น พ.ศ. 2521 ยังขาดการเตรียมการ การวางแผนการใช้หลักสูตร
จึงประสบปัญหาทั้งในด้านความเข้าใจหลักสูตร บุคลากร การจัดกระบวนการ
การเรียนการสอน สื่อการเรียน การวัดผลและประเมินผล โดยเฉพาะ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ยากจน มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการ
สูงมารวมทั้งปัญหาทางด้านกิจกรรมนักเรียนและความสัมพันธ์กับชุมชน

งานวิจัยต่างประเทศ

ดิกกี (Dickey. 1960:3605-3606) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐเคนทักกี (Kentucky) พบว่า ครูใหญ่มีหน้าที่เกี่ยวกับงานธุรการ การนิเทศการสอน การควบคุมระเบียบวินัยในโรงเรียน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร และมีเวลากับการนิเทศการสอนและการแนะแนวมาก และพบว่า ครูใหญ่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ มีประสิทธิภาพ และมีความเข้าใจในการบริหารงานดีกว่าครูใหญ่โรงเรียนขนาดเล็ก

แม็ค คาร์ที (McCarthy.1971 : 705-A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐนิวเจอร์ซีย์ (New Jersey) พบว่า กลุ่มครูมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับผู้บริหาร และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติงาน การสังเกตการสอน การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา และมีความเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทในการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพให้มากที่สุด นอกเหนือจากการบริหารงานด้านอื่น ๆ

จากการวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนนั้นมีบทบาทในการบริหารด้านต่าง ๆ มากมาย แต่ควรจะมีบทบาทในการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดนอกเหนือจากการบริหารด้านอื่น ๆ

สรุป จากการศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศ และต่างประเทศ พบว่าสภาพการใช้หลักสูตรยังขาดการเตรียมการ การวางแผนการใช้หลักสูตร จึงประสบปัญหาทั้งในด้านความเข้าใจหลักสูตร บุคลากร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียน การวัดผลและประเมินผล โดยเฉพาะโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ยากจนมีปัญหการบริหารงานวิชาการสูงมาก รวมทั้งปัญหาทางด้านกิจการนักเรียนและความสัมพันธ์กับชุมชน นอกจากนั้นผู้บริหาร

โรงเรียน ควรจะมีบทบาทในการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพให้มากที่สุด นอกเหนือจากการบริหารด้านอื่น ๆ

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านการบริหารความเข้าใจหลักสูตรแตกต่างกัน
2. ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านการบริหารบุคลากรแตกต่างกัน
3. ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านการบริหารสื่อและอุปกรณ์การสอนแตกต่างกัน
4. ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านการบริหารการจัดกระบวนการเรียนการสอน แตกต่างกัน

5. ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ เขตการศึกษา 5 ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านการบริหารการวัดผล
และประเมินผลแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าสำหรับบทนี้ จะประกอบด้วย 6 หัวข้อ คือ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดการกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้บริหารในเขตการศึกษา 5

ประกอบด้วย

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 130 คน

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

เอกชน จำนวน 30 คน

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 162 คน รวมประชากร 3 กลุ่ม รวมทั้งสิ้น 322 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยคิดร้อยละ 90

ของแต่ละกลุ่มได้ตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 290 คน จาก 322 คน โดยจำแนก
เป็นสังกัดแสดงในตาราง 1 ดังนี้

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 117 คน
จาก 130 คน

2.2 ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชน จำนวน 27 คน จาก 30 คน

2.3 ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประม
ศึกษาแห่งชาติ จำนวน 146 คน จาก 162 คน ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสังกัด

โรงเรียนสังกัด	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
กรมสามัญศึกษา	130	117
สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน	30	27
สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ	162	146
รวม	322	290

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นเพื่อสอบถามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยมีแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามทัศนะเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 ทั้ง 5 ด้าน คือ

1. ด้านการบริหารความเข้าใจหลักสูตร
2. ด้านการบริหารบุคลากร
3. ด้านการบริหารสื่อและอุปกรณ์การสอน
4. ด้านการบริหารการจัดกระบวนการเรียนการสอน
5. ด้านการบริหารการวัดผลและประเมินผล

แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3 ระดับ ซึ่งกำหนดความมากน้อยของทัศนะ โดยมีเกณฑ์ทำให้นักคะแนน ดังนี้

- 3 หมายถึง ทัศนะที่มีต่อการบริหารหลักสูตรฯ ในระดับปฏิบัติมาก
- 2 หมายถึง ทัศนะที่มีต่อการบริหารหลักสูตรฯ ในระดับปฏิบัติปานกลาง
- 1 หมายถึง ทัศนะที่มีต่อการบริหารหลักสูตรฯ ในระดับปฏิบัติน้อย

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ และการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของ เครื่องมือโดยมี

ขั้นตอน ดังนี้คือ

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจาก เชิดศักดิ์ วัฒนสินธ์ (2522:65-70) และวิเชียร เกตุสิงห์ (2524:79-103) เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาคู่มือการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

3. ศึกษางานวิจัยสังเคราะห์การบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

4. สอบถามเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการติดตามผลการใช้หลักสูตรของกรมวิชาการ ศึกษาในเทศก์ และผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านหลักสูตร

5. ประเมินคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อรับคำแนะนำในการสร้างแบบสอบถาม

6. ประมวลข้อมูลจากข้อ 1 - 5 มาสร้างแบบสอบถาม

7. สร้างแบบสอบถามตามเชิงปฏิบัติ แล้วนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

7.1 ผศ.สมหมาย รอดropheทอง หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

7.2 ดร.สุดา ทัพสุวรรณ ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

7.3 นายสังวาลย์ คล้ายกระแสน ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

7.4 นายบรรจง ศศิธารงกูร ศึกษาธิการจังหวัดราชบุรี

7.5 นายสนิท พานัก ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี

7.6 นางวนิดา มั่นสัพพุลย์ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

7.7 นายชั้น พิงฮั่ว อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสารสิทธิ์พิทยาลัย
จังหวัดราชบุรี

8. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิภายใต้
การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำไปทดลองใช้กับผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จังหวัดนครปฐม เขตการศึกษา 1
จำนวน 54 คน แล้วนำผลที่ได้หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา α - Coefficient
ของครอนบาค (Cronbach.1970:161) ปรากฏว่า ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา
ของแบบสอบถาม เท่ากับ 96.43 % ซึ่งแสดงว่ามีความเชื่อมั่นในระดับสูง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นลำดับโดยนำแบบสอบถาม
ไปขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามกับผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญ
ศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง
และไปขอรับคืนด้วยตนเองได้แบบสอบถาม กลับคืนมาทั้งหมด 265 ฉบับ คิดเป็น
ร้อยละ 91.88 ดังแสดงในตาราง 2

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ
ดังนี้

1. ตรวจสอบจำนวน และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน
ซึ่งปรากฏว่ามีแบบสอบถามที่มีข้อมูลสมบูรณ์ จำนวน 265 ฉบับ
2. ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ของแบบสอบถามที่กำหนด
3. วิเคราะห์ร้อยละของแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ตามรายกลุ่มของตัวแปร
ที่ศึกษาเพื่อทราบสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
4. งานวิจัยนี้ ได้แปลความหมายของข้อมูล ดังนี้
 - 1.00 - 1.66 หมายถึง มีทัศนะอยู่ในระดับน้อย
 - 1.67 - 2.33 หมายถึง มีทัศนะอยู่ในระดับปานกลาง
 - 2.34 - 3.00 หมายถึง มีทัศนะอยู่ในระดับมาก
5. หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard
Deviation) จากแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นรายชื่อและรายด้านของแต่ละกลุ่ม
ตัวอย่างที่ศึกษา
6. ทดสอบสมมุติฐานโดยใช้ Kruskal - Wallis test และ
Least Significance test (L.S.D)

ตาราง 2 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจำแนกเป็นสังกัด

โรงเรียนสังกัด	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป	จำนวนแบบสอบถามที่ได้กลับคืน	คิดเป็นร้อยละ
กรมสามัญศึกษา	117	110	94.02
สำนักงานการศึกษาเอกชน	27	25	92.59
สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ	146	130	89.04
รวม	290	265	91.88

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. ค่าเฉลี่ยและร้อยละ
2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ α -Coefficient ของครอนบาค (Cronbach.1970:161)
3. วิธีทางสถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน คือ Kruskal-Wallis test และ Least Significance Difference (L.S.D)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ในการแสดงความหมาย เพื่อความสะดวก และเข้าใจตรงกัน ดังนี้

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

F แทน ค่าสถิติ F

L.S.D แทน Least Significance Difference

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จะแบ่งเป็น 2 ส่วน ตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

ส่วนที่ 1 ใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาข้อ 1 โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตามทัศนะของผู้บริหาร

ส่วนที่ 2 ใช้สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาข้อ 2 โดยการทดสอบสมมุติฐาน

ส่วนที่ 1 ศึกษาทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 (ตามจุดมุ่งหมายข้อ 1) เป็นรายชื่อได้ผลดังแสดงในตาราง 3 ถึงตาราง 7 (ภาพประกอบที่ 1 ถึง ภาพประกอบที่ 5) และเป็นรายด้านได้ผลแสดงในตาราง 8 (ภาพประกอบที่ 6)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตามทัศนะของผู้บริหาร
ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง
พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารความเข้าใจหลักสูตร

การบริหารหลักสูตรฯ ด้านการบริหารความ เข้าใจหลักสูตร	กรมสามัญศึกษา		สำนักงานฯ การศึกษา เอกชน		สำนักงานฯ การประถม ศึกษาแห่งชาติ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. หลักการของหลักสูตรมี						
ความชัดเจนเพียงพอ	2.80	0.40	2.60	0.50	2.69	0.47
2. หลักการของหลักสูตร						
เหมาะสมกับวุฒิภาวะ						
ของผู้เรียนเพียงพอ	2.60	0.55	2.32	0.48	2.59	0.52
3. หลักการของหลักสูตร						
สามารถนำไปสู่การ						
ปฏิบัติจริงได้เพียงพอ	2.33	0.51	2.04	0.61	2.28	0.48
4. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร						
มีความชัดเจนเพียงพอ	2.73	0.53	2.56	0.65	2.70	0.49
5. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร						
เหมาะสมกับวุฒิภาวะ						
ของผู้เรียนเพียงพอ	2.60	0.49	2.28	0.46	2.50	0.50

ตาราง 3 (ต่อ)

การบริหารหลักสูตรฯ ด้านการบริหารความ เข้าใจหลักสูตร	กรมสามัญศึกษา		สำนักงานฯ การศึกษา เอกชน		สำนักงานฯ การประถม ศึกษานแห่งชาติ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
6. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา เพียงใด	2.46	0.58	2.36	0.49	2.45	0.50
7. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เป็นประโยชน์ต่อการนำ ไปใช้ของผู้เรียนเพียงใด	2.48	0.52	2.44	0.58	2.36	0.48
8. โครงสร้างของหลักสูตร สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตรเพียงใด	2.69	0.46	2.36	0.49	2.58	0.56
9. โครงสร้างของหลักสูตร ตอบสนองความต้องการ ของผู้เรียนเพียงใด	2.51	0.56	2.12	0.60	2.37	0.65
10. โครงสร้างของหลักสูตรได้ กำหนดวิชาบังคับและวิชา เลือกได้เหมาะสมกับวุฒิ ภาวะของผู้เรียนเพียงใด	2.56	0.53	2.21	0.33	2.52	0.53

ตาราง 3 (ต่อ)

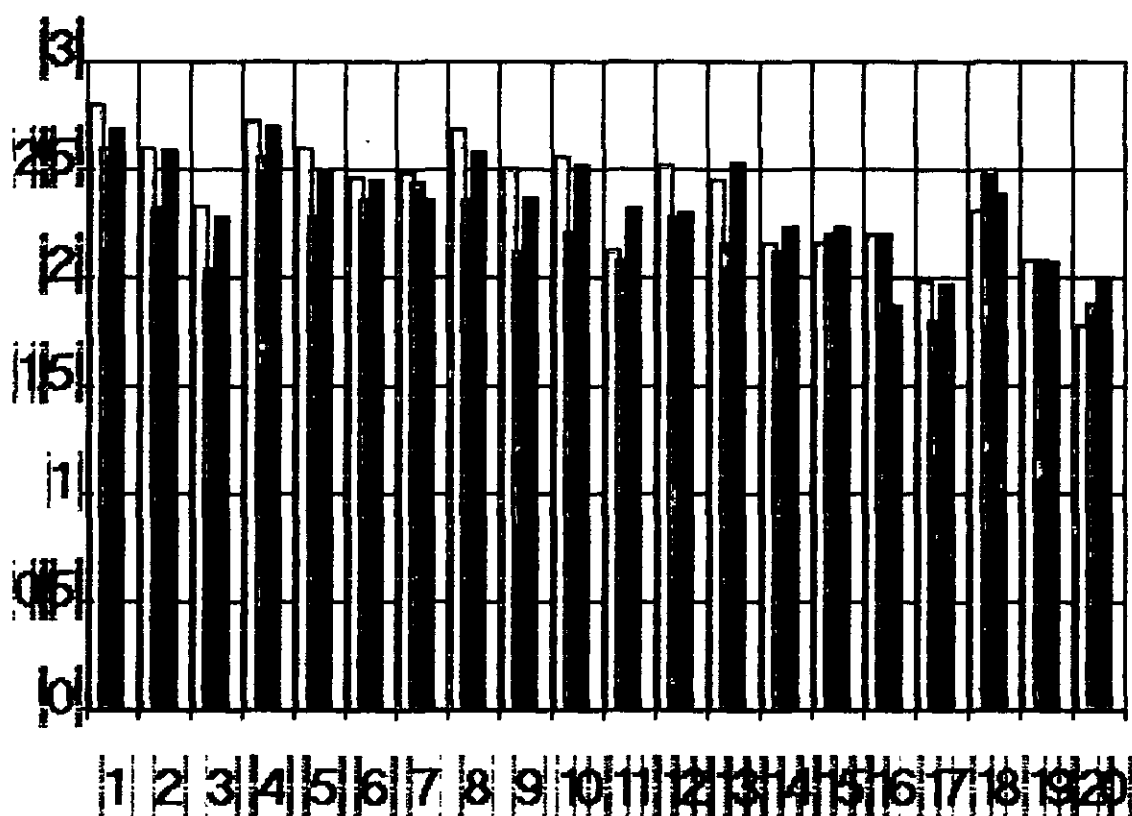
การบริหารหลักสูตรฯ ด้านการบริหารความ เข้าใจหลักสูตร	กรมสามัญศึกษา		สำนักงานฯ การศึกษา เอกชน		สำนักงานฯ การประถม ศึกษาแห่งชาติ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
11. หลักสูตรมีความสอดคล้องและต่อเนื่องกัน ระหว่างระดับประถมศึกษา ศึกษาและมัธยมศึกษา เพียงใด	2.13	0.65	2.08	0.64	2.32	0.60
12. การอธิบายรายวิชาต่างๆ มีความชัดเจนและเขียน สอดคล้องกับจุดประสงค์ รายวิชาเพียงใด	2.52	0.62	2.28	0.61	2.30	0.58
13. เนื้อหารายวิชาต่างๆ มีความเหมาะสมกับวัย และชั้นของผู้เรียนมาก น้อยเพียงใด	2.45	0.59	2.16	0.47	2.53	0.52

ตาราง 3 (ต่อ)

การบริหารหลักสูตรฯ ด้านการบริหารความ เข้าใจหลักสูตร	กรมสามัญศึกษา		สำนักงานฯ การศึกษา เอกชน		สำนักงานฯ การประณม ศึกษาแห่งชาติ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
14. เนื้อหารายวิชาต่างๆ สอดคล้องกับชีวิตจริงและ สภาพปัจจุบันเพียงใด	2.16	0.54	2.12	0.67	2.23	0.59
15. เนื้อหาวิชาต่างๆ สอด คล้องกับความก้าวหน้า ของเทคโนโลยีในโลก ปัจจุบันเพียงใด	2.16	0.60	2.20	0.71	2.23	0.60
16. โรงเรียนสามารถจัด ให้ผู้เรียนค้นหาความ สามารถ ความถนัด ของตนเองเพียงใด	2.20	0.39	2.20	0.82	1.87	0.60
17. โรงเรียนจัดวิชาเลือก อาชีพเพื่อเป็นพื้นฐาน การประกอบอาชีพหรือ ศึกษาต่อได้หลากหลาย เพียงใด	1.98	0.54	1.80	0.82	1.97	0.68

ตาราง 3 (ต่อ)

การบริหารหลักสูตรฯ ด้านการบริหารความ เข้าใจหลักสูตร	กรมสามัญศึกษา		สำนักงานฯ การศึกษา เอกชน		สำนักงานฯ การประถม ศึกษาแห่งชาติ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
18. บรรจุเรียนส่งเสริมให้ นักเรียนรักษาสุขภาพ อนามัยของตนและชุมชน เพียงใด	2.31	0.60	2.48	0.51	2.39	0.60
19. บรรจุเรียนจัดวิชาเลือก เสรีสอดคล้องกับท้องถิ่น และความต้องการของ นักเรียนเพียงใด	2.08	0.53	2.08	0.33	2.07	0.66
20. บรรจุเรียนส่งเสริมให้ นักเรียนรู้จักการ วิเคราะห์ปัญหาชุมชน เพื่อหาแนวทางในการ แก้ไขได้เพียงใด	1.78	0.60	1.88	0.60	1.99	0.52
รวมเฉลี่ย	2.37	0.54	2.33	0.56	2.35	0.56

□ กรมสามัญศึกษา ▨ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
 ■ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ภาพประกอบ 1 แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนตามทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อการ
 บริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารความเข้าใจหลักสูตร เป็นรายข้อ

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตามทัศนะของผู้บริหาร
ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง
พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารบุคลากร

การบริหารหลักสูตรฯ ด้านการบริหารบุคลากร	กรมสามัญศึกษา		สำนักงานฯ การศึกษา เอกชน		สำนักงานฯ การประถม ศึกษาแห่งชาติ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. โรงเรียนมีบุคลากรที่มี ความรู้ความเข้าใจใน หลักสูตรฉบับปรับปรุง เพียงใด	2.18	0.47	2.40	0.50	2.31	0.47
2. บุคลากรของโรงเรียน ได้รับการฝึกอบรมให้มี ความรู้ความเข้าใจใน หลักสูตรฉบับปรับปรุง เพียงใด	2.30	0.55	2.40	0.58	2.02	0.59
3. บุคลากรของโรงเรียน มีการย้ายโอน สับเปลี่ยน จนเกิดผลกระทบต่อการ บริหารหลักสูตรเพียงใด	1.86	0.75	2.04	0.79	1.69	0.75

ตาราง 4 (ต่อ)

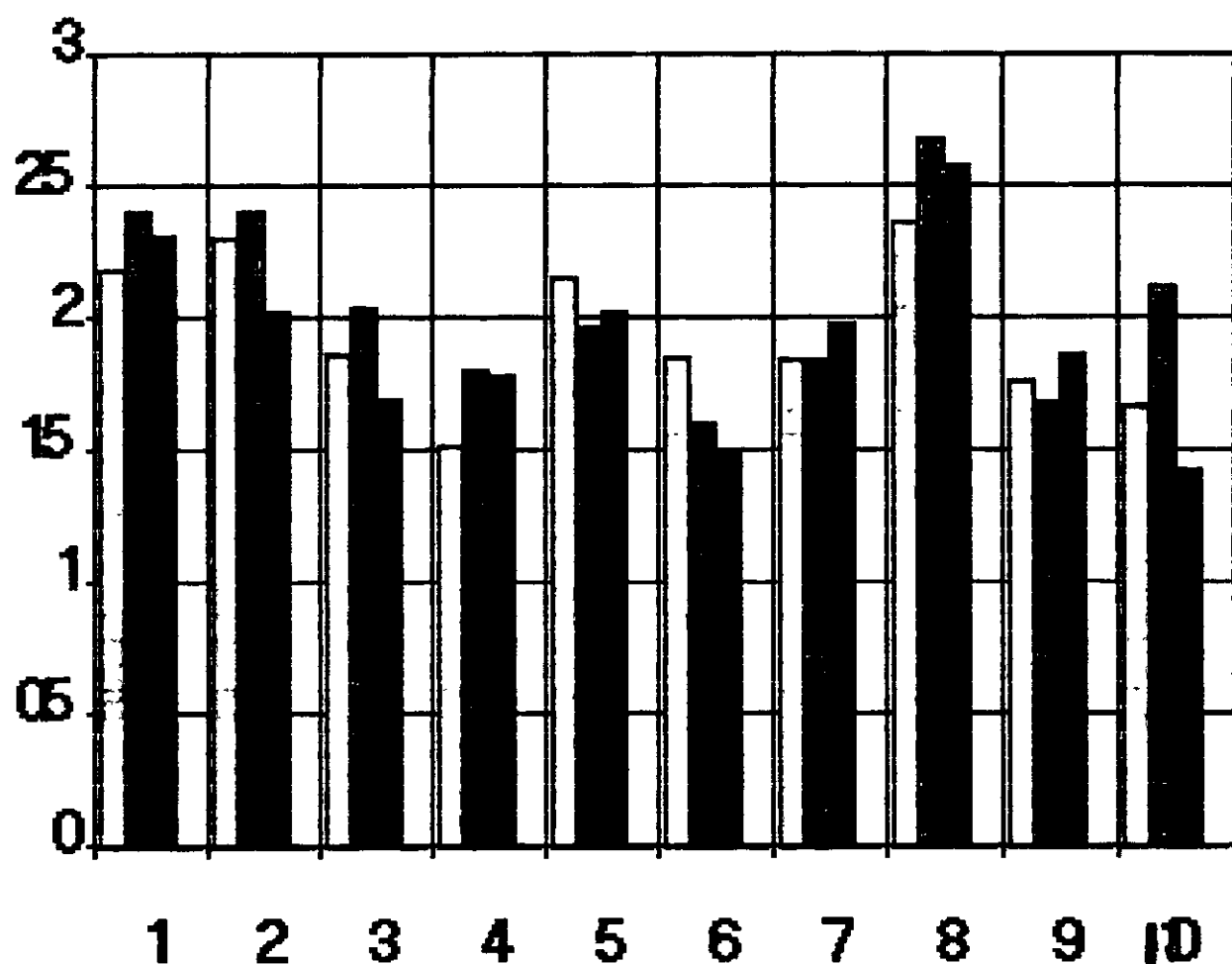
การบริหารหลักสูตรฯ ด้านการบริหารบุคลากร	กรมสามัญศึกษา		สำนักงานฯ การศึกษา เอกชน		สำนักงานฯ การประถม ศึกษาแห่งชาติ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
4. บุคลากรของโรงเรียนมี ความรู้ความสามารถ ในการจัดทำหลักสูตร สำหรับท้องถิ่นเพียงใด	1.51	0.54	1.80	0.41	1.78	0.57
5. โรงเรียนมีการส่งเสริม ให้มีการนิเทศ (ทั้งการ นิเทศภายนอกและนิเทศ ภายใน) เกี่ยวกับหลัก สูตรมากน้อยเพียงใด	2.15	0.51	1.96	0.74	2.02	0.56
6. กรมวิชาการ หรือศึกษา นิเทศก์ ได้มาติดตาม นิเทศและประเมินผล การใช้หลักสูตร ฉบับปรับปรุงของ โรงเรียนเพียงใด	1.85	0.58	1.60	0.65	1.49	0.57

ตาราง 4 (ต่อ)

การบริหารหลักสูตรฯ ด้านการบริหารบุคลากร	กรมสามัญศึกษา		สำนักงานฯ การศึกษา เอกชน		สำนักงานฯ การประถม ศึกษาแห่งชาติ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
7. โรงเรียนได้จัดทำให้มีการ ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ทราบ และเข้าใจหลักสูตร มากน้อยเพียงใด	1.84	0.63	1.84	0.69	1.98	0.64
8. โรงเรียนได้จัดทำให้มีการ ปลูกฝังค่านิยมพื้นฐาน เช่น ขยัน ซื่อสัตย์ อดทน ประหยัด มีวินัย รับผิดชอบ ฯลฯ ให้แก่ นักเรียนเพียงใด	2.36	0.55	2.68	0.48	2.58	0.50
9. โรงเรียนได้เชิญผู้ทรง คุณวุฒิในท้องถิ่นมาเป็น วิทยากรบรรยายพิเศษ เพื่อเสริมสร้างความรู้ และประสบการณ์แก่ ผู้เรียนเพียงใด	1.76	0.62	1.68	0.69	1.86	0.75

ตาราง 4 (ต่อ)

การบริหารหลักสูตรฯ ด้านการบริหารบุคลากร	กรมสามัญศึกษา		สำนักงานฯ การศึกษา เอกชน		สำนักงานฯ การประถม ศึกษาแห่งชาติ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
10. อัตรากำลังใจครูของ โรงเรียนมีความ เหมาะสมเพียงพอต่อ การบริหารหลักสูตร เพียงใด	1.67	0.62	2.12	0.60	1.42	0.57
รวมเฉลี่ย	1.95	0.58	2.05	0.61	1.92	0.60

□ กรมสามัญศึกษา ■ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
 ■ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

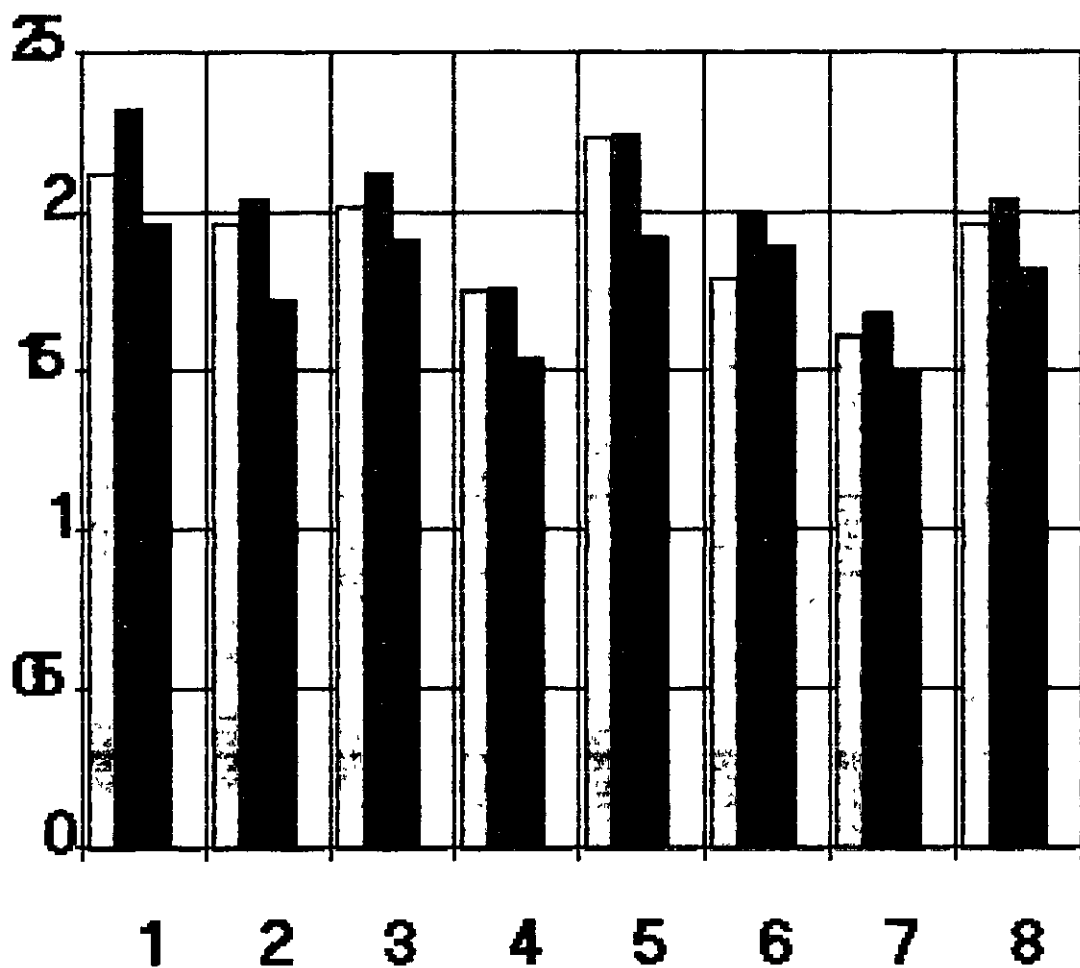
ภาพประกอบ 2 แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนตามทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อการบริหาร
 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
 ด้านการบริหารบุคลากร เป็นรายข้อ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตามทัศนะของผู้บริหาร
ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง
พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารสื่อและอุปกรณ์การสอน

การบริหารหลักสูตรฯ ด้านการบริหารสื่อ อุปกรณ์การสอน	กรมสามัญศึกษา		สำนักงานฯ การศึกษา เอกชน		สำนักงานฯ การประถม ศึกษาแห่งชาติ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. โรงเรียนมีคู่มือและหรือ เอกสารประกอบการสอน ที่แก่ครูผู้สอนครบถ้วนตาม รายวิชาต่างๆ เพียงใด	2.12	0.65	2.32	0.63	1.96	0.65
2. โรงเรียนมีอุปกรณ์ การสอนพร้อมที่จะให้ บริการแก่ครูผู้สอน เพียงใด	1.96	0.56	2.04	0.68	1.72	0.60
3. สื่อและอุปกรณ์การสอน ที่โรงเรียนมีอยู่สอดคล้อง กับเนื้อหาของแต่ละ รายวิชาเพียงใด	2.02	0.53	2.12	0.44	1.91	0.64
4. โรงเรียนมีงบประมาณ ในการจัดซื้อสื่อและ อุปกรณ์เพียงใด	1.75	0.68	1.76	0.52	1.54	0.57

ตาราง 5 (ต่อ)

การบริหารหลักสูตรฯ ด้านการบริหารสื่อ อุปกรณ์การสอน	กรมสามัญศึกษา		สำนักงานฯ การศึกษา เอกชน		สำนักงานฯ การประถม ศึกษาแห่งชาติ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
5. โรงเรียนได้ส่งเสริมให้ครู ร่วมกันผลิตสื่อและอุปกรณ์ การสอนได้เพียงพอ	2.23	0.58	2.24	0.83	1.92	0.54
6. โรงเรียนสามารถนำ วัสดุท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อ อุปกรณ์การสอนเพียงพอ	1.79	0.54	2.00	0.71	1.89	0.58
7. โรงเรียนสามารถหาแหล่ง เงินทุนที่เอื้อต่อการจัดหา สื่อและอุปกรณ์เพียงพอ	1.61	0.67	1.68	0.80	1.49	0.61
8. โรงเรียนได้มีเทศแนะนำ หรือฝึกอบรมครูให้มีความ สามารถในการใช้สื่อได้ อย่างมีประสิทธิภาพ เพียงพอ	1.96	0.58	2.04	0.74	1.82	0.55
รวมเฉลี่ย	1.93	0.60	2.03	0.67	1.78	0.59

□ กรมสามัญศึกษา ▨ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
 ■ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ภาพประกอบ 3 แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนตามทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อ

การบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารสื่อและอุปกรณ์การสอน เป็นรายชื่อ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตามทัศนะของผู้บริหาร
ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง
พ.ศ.2533) ด้านการบริหารการจัดกระบวนการเรียนการสอน

การบริหารหลักสูตรฯ ด้านการบริหารการจัด กระบวนการเรียนการสอน	กรมสามัญศึกษา		สำนักงานฯ		สำนักงานฯ	
			การศึกษา		การประณ	
			เอกชน		ศึกษามัธยมศึกษา	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. โรงเรียนสามารถจัด ทำแผนการสอนได้ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตรเพียงใด	2.17	0.57	2.20	0.41	2.12	0.46
2. โรงเรียนจัดกิจกรรม การเรียนการสอนได้ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตรเพียงใด	2.33	0.55	2.28	0.46	2.24	0.45
3. โรงเรียนจัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่ ส่งเสริมให้นักเรียน ศึกษาหาความรู้ด้วย ตนเองเพียงใด	2.14	0.05	2.00	0.05	2.00	0.53

ตาราง 6 (ต่อ)

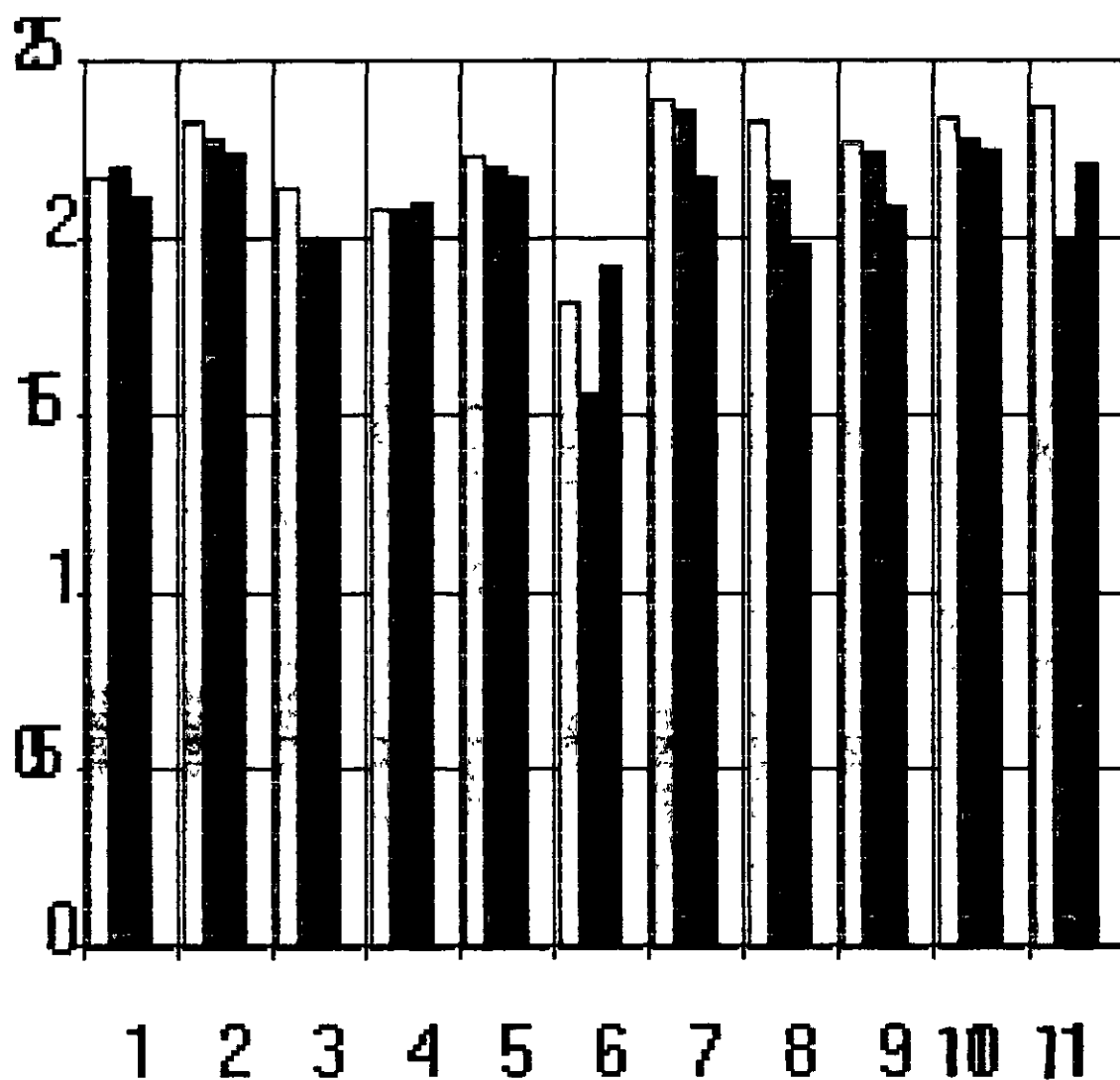
การบริหารหลักสูตรฯ ด้านการบริหารการจัด กระบวนการเรียนการสอน	กรมสามัญศึกษา		สำนักงานฯ การศึกษา เอกชน		สำนักงานฯ การประถม ศึกษาแห่งชาติ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
4. โรงเรียนได้จัด ประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้ รู้จักและเข้าใจตนเองและ สามารถแสวงหาแนวทาง ในการพัฒนาเพียงใด	2.08	0.56	2.08	0.49	2.10	0.51
5. โรงเรียนจัดกิจกรรม การสอนที่เน้นทักษะ กระบวนการเพียงใด	2.23	0.57	2.20	0.50	2.17	0.56
6. โรงเรียนได้ส่งเสริม ให้ผู้เรียนได้ใช้แหล่ง วิทยาการ สถาน ประกอบการ และ สถานประกอบอาชีพ อิสระเพียงใด	1.82	0.64	1.56	0.65	1.92	0.65

ตาราง 6 (ต่อ)

การบริหารหลักสูตรฯ ด้านการบริหารการจัด กระบวนการเรียนการสอน	กรมสามัญศึกษา		สำนักงานฯ การศึกษา เอกชน		สำนักงานฯ การประถม ศึกษาแห่งชาติ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
7. โรงเรียนจัดการเรียน การสอนโดยยึดผู้เรียน เป็นศูนย์กลางเพียงใด	2.39	0.65	2.36	0.64	2.17	0.55
8. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ นักเรียนได้เลือกเรียนตาม ความสามารถความถนัด และความสนใจเพียงใด	2.33	0.62	2.16	0.90	1.98	0.62
9. โรงเรียนจัดบรรยากาศ วิชาการที่เอื้อการบริหาร หลักสูตรภายในโรงเรียน เพียงใด	2.27	0.57	2.24	0.66	2.09	0.51
10. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ นักเรียนได้ร่วมกิจกรรม เสริมหลักสูตรตามความ สนใจเพียงใด	2.34	0.58	2.28	0.61	2.25	0.61

ตาราง 6 (ต่อ)

การบริหารหลักสูตรฯ ด้านการบริหารการจัด กระบวนการเรียนการสอน	กรมสามัญศึกษา		สำนักงานฯ การศึกษา เอกชน		สำนักงานฯ การประถม ศึกษาแห่งชาติ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
11. โรงเรียนจัดกิจกรรมอิสระ ให้สอดคล้องกับความต้องการ ของผู้เรียนเพียงใด	2.37	0.65	2.00	0.58	2.21	0.63
รวมเฉลี่ย	2.22	0.55	2.12	0.58	2.11	0.55

กรมสามัญศึกษา
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ภาพประกอบ 4 แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนตามทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อการบริหาร
 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
 ด้านการบริหารจัดการกระบวนการการเรียนการสอน เป็นรายชื่อ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตามทัศนะของผู้บริหาร
ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง
พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารการวัดผลและประเมินผล

การบริหารหลักสูตรฯ ด้านการบริหารการวัดผล และประเมินผล	กรมสามัญศึกษา		สำนักงานฯ การศึกษา เอกชน		สำนักงานฯ การประถม ศึกษาแห่งชาติ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. โรงเรียนสามารถวัดผลและ ประเมินผลการเรียนได้ สอดคล้องกับจุดประสงค์ รายวิชาเพียงใด	2.52	0.59	2.44	0.51	2.51	0.52
2. โรงเรียนกำหนดเกณฑ์การ วัดผลและประเมินผลการเรียน สอดคล้องกับธรรมชาติวิชา ตามหลักสูตรเพียงใด	2.56	0.53	2.32	0.48	2.45	0.50
3. โรงเรียนได้ดำเนินการ วัดผลและประเมินผล การเรียนทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลัง จากการเรียนรู้แล้ว เพียงใด	2.28	0.61	2.36	0.64	2.39	0.54

ตาราง 7 (ต่อ)

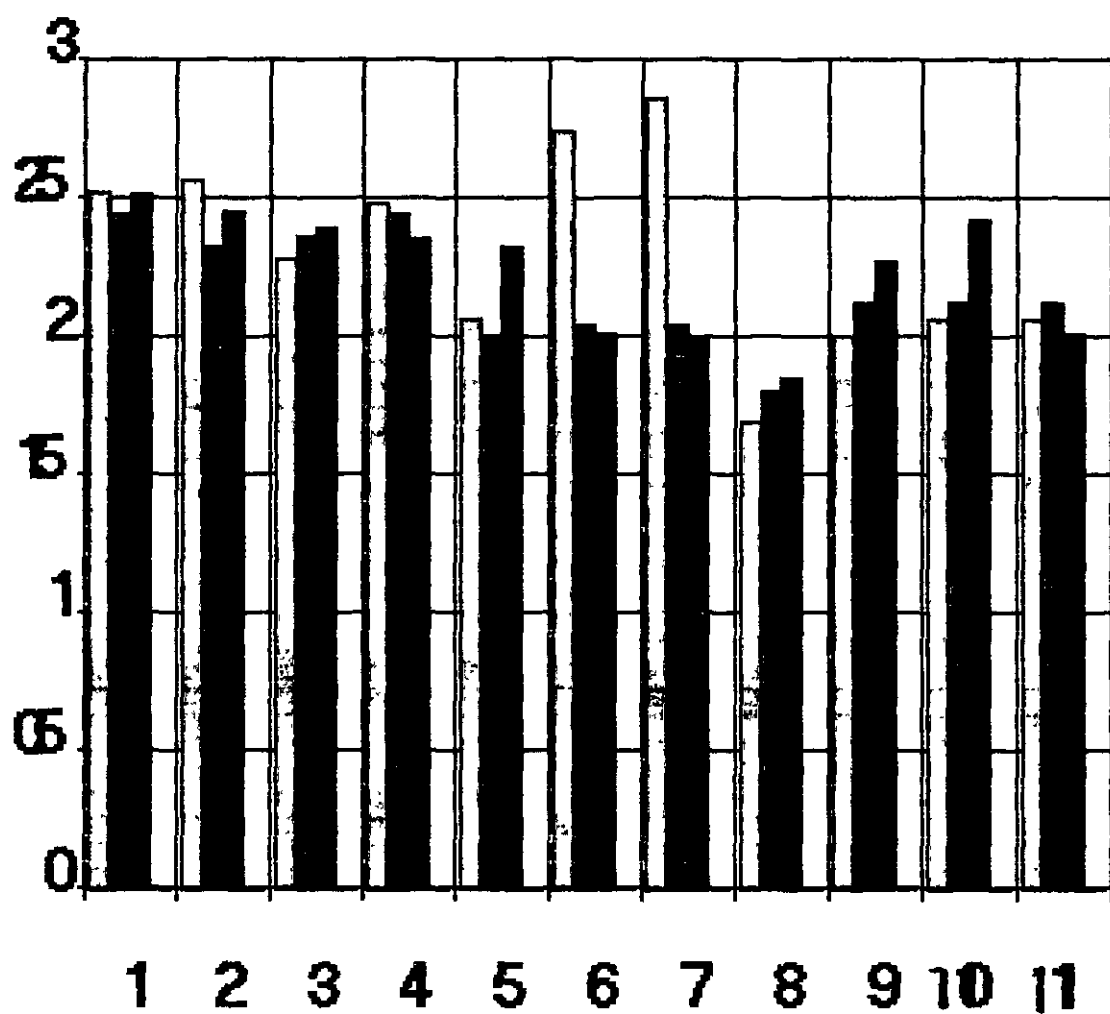
การบริหารหลักสูตรฯ ด้านการบริหารการวัดผล และประเมินผล	กรมสามัญศึกษา		สำนักงานฯ การศึกษา เอกชน		สำนักงานฯ การประณม ศึกษาแห่งชาติ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
4. บุคลากรของโรงเรียน มีความเข้าใจในการ วัดผลและประเมินผล ตามหลักสูตรฉบับปรับปรุง เพียงใด	2.48	0.57	2.44	0.51	2.35	0.52
5. ผู้สอนนำผลที่ได้จาก การวัดผลและประเมินผล มาปรับปรุงการเรียนการ สอนเพียงใด	2.06	0.53	2.00	0.50	2.32	0.60
6. โรงเรียนได้ทำการ วิเคราะห์ข้อสอบให้ตรง ตามจุดประสงค์รายวิชา เพียงใด	2.74	0.57	2.04	0.74	2.01	0.63

ตาราง 7 (ต่อ)

การบริหารหลักสูตรฯ ด้านการบริหารการวัดผล และประเมินผล	กรมสามัญศึกษา		สำนักงานฯ การศึกษา เอกชน		สำนักงานฯ การประถม ศึกษาแห่งชาติ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
7. โรงเรียนได้ประเมิน การใช้หลักสูตรเพื่อปรับ ปรุงคุณภาพของผู้เรียน เพียงใด	2.86	0.48	2.04	0.54	1.99	0.58
8. โรงเรียนได้ตรวจสอบ วิเคราะห์ประเมินผล การใช้สื่อและอุปกรณ์ การสอนเพียงใด	1.69	0.55	1.80	0.76	1.85	0.57
9. โรงเรียนได้ประเมินผล สัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนเพื่อปรับปรุง แก้ไขการจัดกระบวนการ เรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพตรงตาม จุดประสงค์รายวิชา เพียงใด	2.00	0.47	2.12	0.53	2.27	0.53

ตาราง 7 (ต่อ)

การบริหารหลักสูตรฯ ด้านการบริหารการวัดผล และประเมินผล	กรมสามัญศึกษา		สำนักงานฯ การศึกษา เอกชน		สำนักงานฯ การประณม ศึกษาแห่งชาติ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
10. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อ หลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)เพียงใด	2.06	0.47	2.12	0.44	2.42	0.53
11. โรงเรียนประสบความสำเร็จ ในการบริหาร หลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)เพียงใด	2.06	0.38	2.12	0.44	2.01	0.42
รวมเฉลี่ย	2.30	0.52	2.16	0.56	2.23	0.54

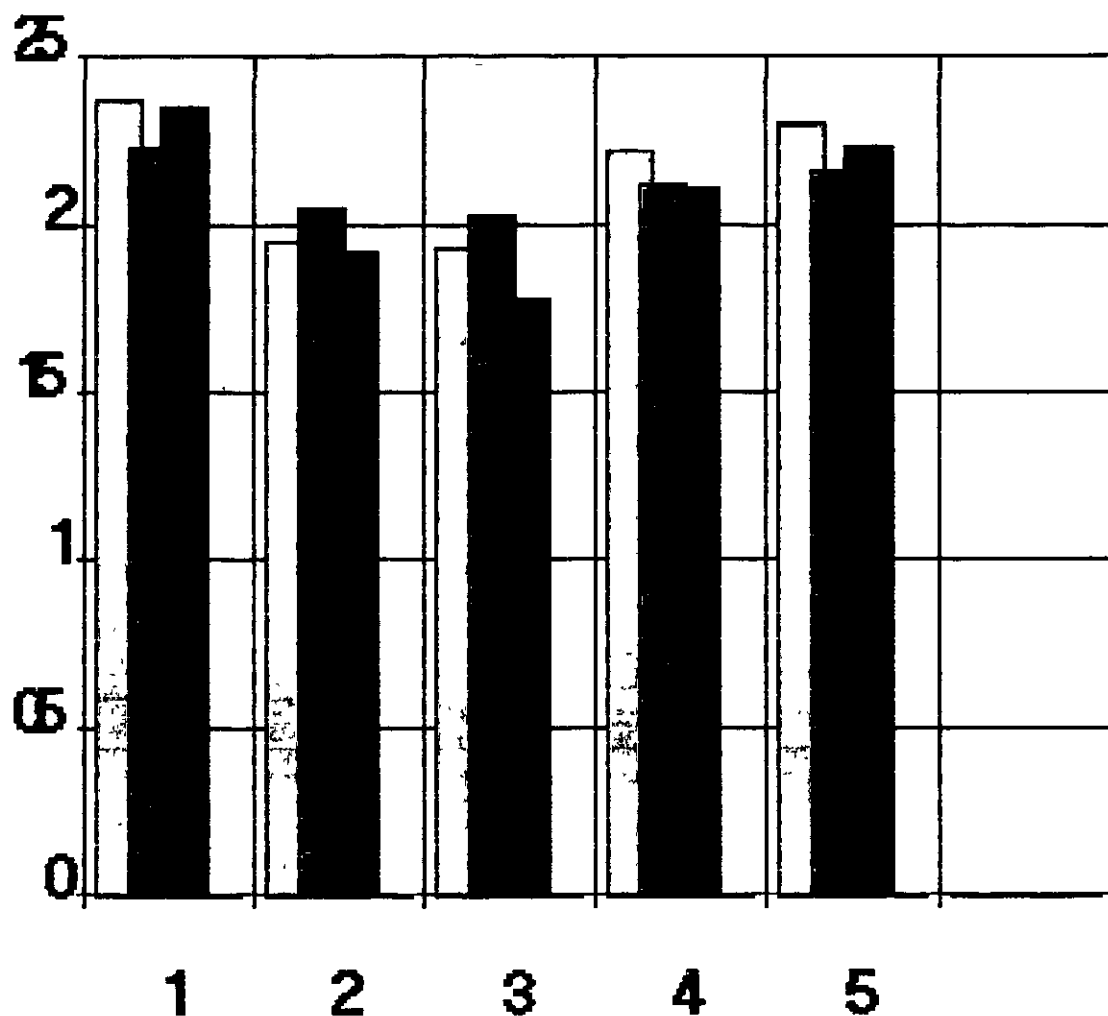

□ กรมสามัญศึกษา ■ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
 ▨ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ภาพประกอบ 5 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนตามทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อการบริหาร
 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
 ด้านการบริหารการวัดผลและประเมินผล เป็นรายชื่อ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตามทัศนะของผู้บริหาร
ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง
พ.ศ. 2533) เป็นรายด้าน

การบริหารหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)	กรมสามัญศึกษา		สำนักงานฯ การศึกษา เอกชน		สำนักงานฯ การประณม ศึกษาแห่งชาติ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านการบริหารความ						
เข้าใจหลักสูตร	2.37	0.54	2.33	0.56	2.35	0.56
2. ด้านการบริหารบุคลากร	1.95	0.58	2.05	0.61	1.92	0.60
3. ด้านการบริหารสื่อ						
และอุปกรณ์การสอน	1.93	0.60	2.03	0.67	1.78	0.59
4. ด้านการบริหารการ						
จัดกระบวนการเรียน						
การสอน	2.22	0.55	2.12	0.58	2.11	0.55
5. ด้านการบริหารการวัดผล						
และประเมินผล	2.30	0.52	2.16	0.56	2.23	0.54
รวมเฉลี่ย	2.15	0.56	2.14	0.60	2.08	0.57

□ กรมสามัญศึกษา ■ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
 ■ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ภาพประกอบ 6 แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนตามทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อการบริหาร
 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
 เป็นรายด้าน

ส่วนที่ 2 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 (ตามจุดมุ่งหมายข้อ 2) เป็นรายด้านได้ผลดังแสดงในตาราง 9 ถึงตาราง 12

ตาราง 9 ค่าสถิติ F ของ Kruskal-Wallis test จำแนกตามรายด้าน

การบริหารหลักสูตรฯ	จำนวนกลุ่ม	F
ด้านการบริหารความเข้าใจหลักสูตร	3	1.344
ด้านการบริหารบุคลากร	3	3.222*
ด้านการบริหารสื่อและอุปกรณ์การสอน	3	5.723*
ด้านการบริหารการจัดกระบวนการเรียน		
การสอน	3	1.863
ด้านการบริหารการวัดผลและประเมินผล	3	3.387*

* $p < 0.05$

จากตาราง 9 ได้ว่า

1. ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารความเข้าใจหลักสูตรไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2. ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารบุคลากร แตกต่างกันอย่างมีความเชื่อมั่นร้อยละ 95

3. ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารสื่อและอุปกรณ์การสอน แตกต่างกันอย่างมีความเชื่อมั่นร้อยละ 95

4. ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารการจัดกระบวนการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

5. ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีความเชื่อมั่นร้อยละ 95

นอกจากนี้ยังเพราะว่า ทักษะของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารบุคลากร ด้านการบริหารสื่อและอุปกรณ์การสอน และด้านการบริหารการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกัน ดังนั้น จึงใช้วิธี L.S.D (Least Significance difference) เพื่อหาว่ากลุ่มใดมีทักษะว่าได้ปฏิบัติมากที่สุด ได้ผลดังแสดงในตาราง 10, 11 และ 12

ตาราง 10 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารเป็นรายอยู่ ในด้านการบริหารบุคลากร
โดยใช้วิธี L.S.D

ผู้บริหารโรงเรียน สังกัด	กรมสามัญศึกษา	สำนักงานฯ การศึกษาเอกชน	สำนักงานฯ การประถมศึกษา แห่งชาติ
	$(\bar{X} = 1.95)$	$(\bar{X} = 2.05)$	$(\bar{X} = 1.92)$
กรมสามัญศึกษา	-	L.S.D = 32.784	L.S.D = 19.310
สำนักงานฯ			
การศึกษาเอกชน		-	L.S.D = 32.448*
สำนักงานฯ			
การประถมศึกษา			
แห่งชาติ			-

*p < 0.05

จากตาราง 10 ได้ว่า

1. ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารบุคลากร
ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

2. ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารบุคลากร ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

3. ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารบุคลากรแตกต่างกันด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 95

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ระดับปฏิบัติของการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารบุคลากรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ($\bar{X} = 1.95$) จะเท่ากับโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ($\bar{X} = 1.92$) แต่จะมีระดับปฏิบัติที่น้อยกว่าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ($\bar{X} = 2.05$)

ตาราง 11 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารเป็นรายคู่ ในด้านการบริหารสื่อและ
อุปกรณ์การสอน โดยใช้วิธี L.S.D

ผู้บริหารโรงเรียน สังกัด	กรมสามัญศึกษา	สำนักงานฯ การศึกษาเอกชน	สำนักงานฯ การประถมศึกษา แห่งชาติ
	$(\bar{X} = 1.93)$	$(\bar{X} = 2.03)$	$(\bar{X} = 1.78)$
กรมสามัญศึกษา	-	L.S.D = 32.479	L.S.D = 19.131*
สำนักงานฯ			
การศึกษาเอกชน		-	L.S.D = 32.139*
สำนักงานฯ			
การประถมศึกษา			
แห่งชาติ			-

* $p < 0.05$

จากตาราง 11 ได้ว่า

1. ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารสื่อและอุปกรณ์
การสอน ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

2. ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารสื่อและอุปกรณ์การสอน แตกต่างกันด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 95

3. ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารสื่อและอุปกรณ์การสอน แตกต่างกันด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 95

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ระดับปฏิบัติของการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารสื่อและอุปกรณ์การสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ($\bar{X} = 2.03$) จะเท่ากับโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ($\bar{X} = 1.93$) แต่จะมีระดับปฏิบัติมากกว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ($\bar{X} = 1.78$)

ตาราง 12 เปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหารเป็นรายฐานด้านการบริหารการวัดผล
และประเมินผล โดยวิธี L.S.D

ผู้บริหารโรงเรียน สังกัด	กรมสามัญศึกษา	สำนักงานฯ การศึกษาเอกชน	สำนักงานฯ การประถมศึกษา แห่งชาติ
	($\bar{X} = 2.30$)	($\bar{X} = 2.16$)	($\bar{X} = 2.23$)
กรมสามัญศึกษา	-	L.S.D = 32.802	L.S.D = 19.321*
สำนักงานฯ การศึกษาเอกชน		-	L.S.D = 32.465
สำนักงานฯ การประถมศึกษา แห่งชาติ			-

* $p < 0.05$

จากตาราง 12 ได้ว่า

1. ทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารการวัดผลและประเมินผล ไม่

แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2. ทศนะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารการวัดผล และประเมินผล แตกต่างกันด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 95

3. ทศนะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ด้านการวัดผลและประเมินผล ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากที่กล่าวมาข้างต้นและข้อมูลจากตาราง 8 สรุปได้ว่า ระดับปฏิบัติการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ด้านการบริหารการวัดผลและประเมินผลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ($\bar{X} = 2.16$) มีระดับปฏิบัติเท่ากับโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ($\bar{X} = 2.23$) แต่จะมีระดับปฏิบัติต่ำกว่าในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ($\bar{X} = 2.30$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 ใน 5 ด้าน คือ

- 1.1 ด้านการบริหารความเข้าใจหลักสูตร
- 1.2 ด้านการบริหารบุคลากร
- 1.3 ด้านการบริหารสื่อและอุปกรณ์การสอน
- 1.4 ด้านการบริหารการจัดกระบวนการเรียนการสอน
- 1.5 ด้านการบริหารการวัดผลและประเมินผล

2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 ในด้านการบริหารความเข้าใจหลักสูตร ด้านการบริหารบุคลากร ด้านการบริหารสื่อและอุปกรณ์การสอน ด้านการบริหารการจัดกระบวนการเรียนการสอน และด้านการบริหารการวัดผลและประเมินผล ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในแต่ละด้าน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่เข้าในการศึกษาเป็นผู้บริหารในเขตการศึกษา 5 ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 130 คน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 30 คน สำนักงาน

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 162 คน รวมทั้งสิ้น 322 คน สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาได้จากวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยคิดร้อยละ 90 ของแต่ละกลุ่มได้ตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 290 คน แต่เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลมีกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยได้รวมทั้งสิ้น 265 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 94.02 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 92.59 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 89.04 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยมีแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 โดยแบ่งตามลักษณะองค์ประกอบที่สำคัญการบริหารหลักสูตร 5 ด้าน มีจำนวน 60 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน ประเมินค่า (Rating Scale) มี 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง และน้อย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบที่คะแนนแบบสอบถามตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามไปคำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าสถิติที่ได้ไปทดสอบสมมติฐาน

3. นำค่าเฉลี่ยรายข้อและรายด้านของทักษะแต่ละด้านไปเปรียบเทียบ กับเกณฑ์ เพื่อทราบระดับทักษะของผู้บริหารในแต่ละสังกัด
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารทั้ง 3 สังกัด ที่มีต่อการ บริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยใช้ Kruskal-Wallis test และ Least Significance Difference test (L.S.D)

สรุปผล

จากการวิจัยสามารถสรุปทักษะของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้ดังนี้

1. สำหรับด้านการบริหารความเข้าใจหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้มีการปฏิบัติเท่ากัน
2. สำหรับด้านการบริหารบุคลากร ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญ ศึกษา และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้มีการปฏิบัติเท่ากัน แต่จะน้อยกว่าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน
3. สำหรับด้านการบริหารสื่อและอุปกรณ์การสอน ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษาและโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

ได้มีการปฏิบัติเท่ากันแต่จะมากกว่าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ

4. สำหรับด้านการบริหารการจัดกระบวนการเรียนการสอน ผู้บริหาร
โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนและ
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้มีการปฏิบัติเท่ากัน

5. สำหรับด้านการบริหารการวัดผลและประเมินผล ผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้มีการปฏิบัติเท่ากัน แต่จะน้อยกว่า
ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา

อภิปรายผล

ตามที่กรมวิชาการได้พิจารณาปรับปรุงหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
พุทธศักราช 2521 ในปี พ.ศ. 2533 เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของ
สภาพเศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยีมากขึ้น โดยมีโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ ได้ร่วมกันนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ไปปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้พื้นฐานเพียงพอ
ที่จะรู้จักคิด รู้จักเฝ้าหาความรู้ รู้จักปรับตัว รู้จักแก้ปัญหา และสามารถพัฒนา
ความเป็นเลิศในความสามารถ ความถนัดของตนเองตามศักยภาพที่มีอยู่ได้
ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะบรรลุวัตถุประสงค์ได้ก็ต่อเมื่อผู้บริหารสถานศึกษา
จะต้องมีความพร้อมทั้งในด้านการบริหารความเข้าใจหลักสูตร ด้านการบริหาร
บุคลากร ด้านการบริหารสื่อและอุปกรณ์การสอน ด้านการบริหารการจัด
กระบวนการเรียนการสอน และด้านการบริหารการวัดผลและประเมินผล

เป็นอย่างดี จึงจะบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้ แต่อย่างไรก็ตาม โรงเรียนทั้ง 3 สังกัด ซึ่งมีขีดจำกัดด้านการบริหารแตกต่างกันย่อมจะทำให้ประสิทธิภาพการบริหารหลักสูตรแตกต่างกันตามไปด้วยดังปรากฏผลการวิจัยที่จะนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. สำหรับด้านการบริหารความเข้าใจหลักสูตร ผู้วิจัยได้ตั้ง

สมมติฐานในการศึกษาไว้ว่า ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านการบริหารความเข้าใจหลักสูตร แตกต่างกัน แต่จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้มีการปฏิบัติ แตกต่างกันในระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยที่บริหารทั้ง 3 สังกัด ต่างมีทักษะต่อการบริหารความเข้าใจหลักสูตรว่า ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.37, 2.33, \text{ และ } 2.35$ ตามลำดับ) ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากแบบสอบถามด้านการบริหารความเข้าใจหลักสูตรทั้ง 20 ข้อ นั้น ผู้วิจัยได้สอบถามทักษะของผู้บริหารทั้ง 3 สังกัด ในเชิงการพิจารณาหลักการ จุดหมาย และโครงสร้างของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 3 สังกัด พิจารณาเห็นว่า หลักการ จุดหมาย และโครงสร้างชัดเจนแล้วและสามารถแปลหลักการ จุดหมาย และโครงสร้างมาเป็นแนวปฏิบัติได้ จึงมีทักษะต่อการบริหารความเข้าใจหลักสูตร ไม่แตกต่างกัน ดังปรากฏจากผลการวิจัยดังกล่าว และเมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 3 สังกัด

มีทัศนคติต่อความสอดคล้องและต่อเนื่องกันของหลักสูตร จุดหมาย โครงสร้างของหลักสูตรจากระดับประถมศึกษาไปสู่ระดับมัธยมศึกษาขึ้นอยู่กับระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.13, 2.08$ และ 2.32 ตามลำดับ) ดังนั้น สมควรที่กรมวิชาการจะได้พิจารณาหาทางแก้ไข นอกจากนั้น สำหรับการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักวิเคราะห์ปัญหาชุมชนเพื่อหาทางแก้ปัญหานั้น ผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 3 สังกัด ยังมีทัศนคติว่า ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.78, 1.88$ และ 1.99 ตามลำดับ) แสดงว่า การจัดกระบวนการเรียนการสอนของโรงเรียนทั้ง 3 สังกัด ยังขาดการเน้นทักษะกระบวนการ จึงไม่สามารถปลูกฝังให้ผู้เรียนรู้จักการวิเคราะห์ปัญหาอย่างชัดเจนได้ สมควรที่ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบการนิเทศโรงเรียนแต่ละสังกัดจะได้ดำเนินการนิเทศ อบรม ประชุม และสัมมนา ให้ครูอาจารย์ของโรงเรียนแต่ละสังกัดมีความรู้ ความสามารถในการใช้ทักษะกระบวนการในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น

2. สำหรับด้านการบริหารบุคลากร ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานในการศึกษาค้นคว้าไว้ว่า ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านการบริหารบุคลากร แตกต่างกัน ซึ่งจากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้มีการปฏิบัติเท่ากัน ($\bar{X} = 1.95$ และ 1.92 ตามลำดับ) แต่จะน้อยกว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ($\bar{X} = 2.05$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากผลการวิจัยดังกล่าวจะสะท้อนให้เห็นว่า โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจะมีเอกภาพในการบริหารบุคลากร มากกว่า

โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่เป็นของรัฐบาลทั้ง 2 สังกัด ซึ่งจะเห็นได้ จากการพิจารณาเป็นรายข้อ จะพบว่า บุคลากรของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้รับการฝึกอบรมมาที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรฉบับปรับปรุงน้อยกว่าบุคลากรของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ทั้งนี้เนื่องมาจากขีดจำกัดทางด้านงบประมาณ และระเบียบบริหารราชการแผ่นดินเข้ามาเกี่ยวข้องมากกว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ประกอบกับบุคลากรของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีการย้าย รอน สับเปลี่ยน จนเกิดผลกระทบต่อการบริหารหลักสูตรมากกว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ทำให้มีผลกระทบต่ออัตราค่าจ้างที่เพียงพอต่อการบริหารหลักสูตรตามมาอีกด้วย อย่างไรก็ตาม จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ต่างมีทัศนคติต่อการบริหารบุคลากรว่า ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.95, 2.05$ และ 1.92 ตามลำดับ) แสดงว่าบุคลากรของโรงเรียนทั้ง 3 สังกัด ยังต้องการความช่วยเหลือในด้านการนิเทศเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ในหลักสูตรฉบับปรับปรุงเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะโรงเรียนทั้ง 3 สังกัด มีทัศนคติต่อการนิเทศที่ได้รับจากกรมวิชาการ และศึกษานิเทศก์ว่า ได้มีการปฏิบัติอยู่ระดับน้อย ($\bar{X} = 1.85, 1.60$ และ 1.49 ตามลำดับ) ซึ่งสมควรที่จะให้ความช่วยเหลืออีกประการหนึ่งทางด้านอัตราค่าจ้างและการย้าย รอน สับเปลี่ยนจะมีผลกระทบต่อการบริหารหลักสูตรเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจะมีทัศนคติว่า ได้มีการปฏิบัติ

อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.86$ และ 1.69 ตามลำดับ) สมควรที่กรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจะได้พิจารณามอบอำนาจ การพิจารณาการย้าย รอน สับเปลี่ยน ตลอดจน การสรรหาบุคลากรในสถานศึกษา ให้ผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจในการพิจารณาดำเนินการและตัดสินใจมากขึ้น เพราะผู้บริหารสถานศึกษานั้นจะทราบถึงความจำเป็นที่ต้องใช้อัตรากำลังที่เหมาะสม และเพียงพอต่อการบริหารหลักสูตรฯ ได้ชัดเจนมากกว่ากรมเจ้าสังกัด

3. สำหรับด้านการบริหารสื่อและอุปกรณ์การสอน ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐาน านการศึกษาไว้ว่า ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านการบริหารสื่อและอุปกรณ์การสอน แตกต่างกัน ซึ่งจากผลจากการวิจัย พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีการปฏิบัติเท่ากัน ($\bar{X} = 1.93$ และ 2.03 ตามลำดับ) แต่จะมีการปฏิบัติมากกว่าในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ($\bar{X} = 1.78$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ที่ตั้งไว้ จากผลการวิจัยดังกล่าวจะสะท้อนให้เห็นว่า โรงเรียนสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ยังมีปัญหาด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนอยู่มาก จะเห็นได้จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ยังขาดคู่มือและเอกสารประกอบการสอน ($\bar{X} = 1.96$) ขาดอุปกรณ์การสอนที่ สอดคล้องกับเนื้อหาของแต่ละรายวิชา ($\bar{X} = 1.91$) ขาดงบประมาณในการจัดซื้อ สื่อและอุปกรณ์การสอน ($\bar{X} = 1.54$) ขาดการส่งเสริมให้ครูร่วมกันผลิตสื่อและ อุปกรณ์การสอน ($\bar{X} = 1.92$) ขาดการนิเทศแนะนำและอบรมให้ครูมีความสามารถ าช้สื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 1.82$) และยังน่าวิสัยต้องถ่วงน้ำหนักเป็น

สื่ออุปกรณ์การสอนได้ไม่มากเท่าที่ต้องการ ($\bar{X} = 1.89$) ตลอดทั้งแหล่ง
 เงินทุนอื่นที่เอื้อต่อการจัดหาสื่อและอุปกรณ์มีน้อย ($\bar{X} = 1.49$) สมควรที่รัฐบาล
 จะได้พิจารณาจัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
 การประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อจัดซื้อ จัดหาสื่อและอุปกรณ์การสอนที่เพียงพอต่อ
 การบริหารหลักสูตรฯ เพิ่มขึ้น และควรให้ศึกษานิเทศก์ของโรงเรียนแต่ละสังกัด
 ไปให้การนิเทศ อบรม แนะนำวิธีการใช้สื่อ การผลิตสื่อ เพื่อใช้ประกอบการ
 การเรียนการสอนให้แก่ครูมีความรู้ ความสามารถในการใช้สื่ออุปกรณ์การสอน
 ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. สำหรับด้านการบริหารการจัดกระบวนการเรียนการสอน ผู้วิจัย
 ตั้งสมมติฐานในการศึกษาไว้ว่า ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
 ศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านการบริหารการจัด
 กระบวนการเรียนการสอน แตกต่างกัน ซึ่งจากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหาร
 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้มีการปฏิบัติเท่ากัน
 ($\bar{X} = 2.22, 2.12$ และ 2.11 ตามลำดับ) ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน
 ที่ตั้งไว้แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วจะพบว่า โรงเรียนทั้ง
 3 สังกัด มิได้มีการปฏิบัติเท่ากันทุกข้อ เช่น โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา
 จะสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
 มากกว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสำนักงาน
 คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ($\bar{X} = 2.33, 2.28$ และ 2.24

ตามลำดับ) สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง มากกว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ($\bar{X} = 2.14, 2.00$ และ 2.00 ตามลำดับ) สามารถจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางได้เท่ากับโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน แต่จะมากกว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ($\bar{X} = 2.39, 2.36$ และ 2.17 ตามลำดับ) สามารถเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเรียนได้ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ มากกว่า โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ($\bar{X} = 2.33, 2.16$ และ 1.98 ตามลำดับ) สามารถเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามความสนใจ ได้มากกว่า โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ($\bar{X} = 2.34, 2.28$ และ 2.25 ตามลำดับ) และสามารถจัดกิจกรรมอิสระให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมากกว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ($\bar{X} = 2.37, 2.00$ และ 2.21 ตามลำดับ) ทั้งนี้อาจเนื่องจาก โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาได้ดำเนินการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นมาก่อน จึงมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และมีความพร้อมในการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนได้ตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถ มากกว่า โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ แต่ความสามารถในการจัดทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้น โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาเอกชน จะปฏิบัติมากกว่าโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ($\bar{X}$ = 2.20 , 2.17 และ 2.12 ตามลำดับ) ทั้งนี้ อาจเนื่องจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีขีดความสามารถในการบริหารบุคลากรได้มากกว่าโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ แต่ความสามารถในการส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้แหล่งวิทยาการสถานประกอบการ สถานประกอบอาชีพอิสระ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จะปฏิบัติได้มากกว่าโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ($\bar{X}$ = 1.92, 1.82 และ 1.56 ตามลำดับ) ทั้งนี้อาจเนื่องจาก โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเริ่มใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) จึงได้พยายามปฏิบัติตามแนวทางการบริหารหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด จึงสามารถใช้แหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนได้มากกว่าโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน แต่อย่างไรก็ตามผู้บริหารทั้ง 3 สังกัดต่างมีทัศนะสังกัดต่อการบริหารการจัดกระบวนการเรียนการสอนว่าได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.22, 2.12 และ 2.11 ตามลำดับ) แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนทั้ง 3 สังกัด ยังต้องการความช่วยเหลือในการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนอยู่มาก ทั้งในด้านการจัดทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X}$ = 2.17, 2.20 และ 2.12 ตามลำดับ) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X}$ = 2.33, 2.28 และ 2.24 ตามลำดับ) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้

นักเรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 2.14, 2.00$ และ 2.00 ตามลำดับ) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ ($\bar{X} = 2.23, 2.20$ และ 2.17 ตามลำดับ) สมควรที่ศึกษานิเทศก์จะได้ดำเนินการการนิเทศ ประชุม อบรม และสัมมนา บุคลากร ของโรงเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และจัดกระบวนการเรียนการสอนได้ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหลักสูตรมากขึ้น นอกจากนั้นโรงเรียนทั้ง 3 สังกัด ยังมี ปัญหาในการใช้แหล่งวิทยากร สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระอยู่มาก ($\bar{X} = 1.82, 1.56$ และ 1.92 ตามลำดับ) สมควรหาทางแก้ไขทั้งระเบียบ ระบบ และวิธีการดำเนินการที่ชัดเจนยิ่งขึ้น และสุดท้ายโรงเรียนทั้ง 3 สังกัด ยังมี ขีดจำกัดด้านการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกวิชาเรียน และกิจกรรมเสริม หลักสูตรตามความถนัดและความสนใจได้ ($\bar{X} = 2.33, 2.16$ และ 1.98 ตามลำดับ) ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาด้านบุคลากร อาคารสถานที่ สื่อและอุปกรณ์การสอน ตลอดจนงบประมาณในการดำเนินการอีกด้วย ดังนั้น จึงไม่สามารถเสริมสร้าง ประสิทธิภาพให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสวงหาความถนัด ความสนใจ เพื่อพัฒนา ตนเองตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้ สมควรที่รัฐบาลจะได้พิจารณาจัดสรร งบประมาณ บุคลากร อาคารสถานที่ สื่อและอุปกรณ์การสอนที่เหมาะสมและ เพียงพอต่อการบริหารหลักสูตรฯ เพื่อให้โรงเรียนทั้ง 3 สังกัด ได้เกิด ความ คล่องตัวในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียนได้ เหมาะสมและสอดคล้องกับความคาดหวังของหลักสูตรมากขึ้น

5. สำหรับด้านการบริหารการวัดผลและประเมินผล ผู้วิจัยได้ตั้ง สมมติฐานในการศึกษาไว้ว่า ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ เขตการศึกษา 5 ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านการบริหารการวัดผล และประเมินผล แตกต่างกัน ซึ่งจากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ ได้มีการปฏิบัติเท่ากัน ($\bar{X} = 2.16$ และ 2.23 ตามลำดับ) แต่จะน้อยกว่าโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ($\bar{X} = 2.30$) ซึ่ง สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้นนั้น โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาได้ดำเนินการมาก่อน โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ย่อมจะมีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักการ จุดมุ่งหมาย และกำหนดเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลได้สอดคล้องกับธรรมชาติ ของวิชามากกว่า ($\bar{X} = 2.56, 2.32$ และ 2.43 ตามลำดับ) โดยเฉพาะ อย่างยิ่งการวิเคราะห์ข้อสอบได้ตรงตามจุดประสงค์รายวิชา โรงเรียนสังกัด กรมสามัญศึกษาจะปฏิบัติได้มากกว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติอยู่มาก ($\bar{X} = 2.74, 2.04$ และ 2.00 ตามลำดับ) นอกจากนี้ในด้านการประเมินผล การใช้หลักสูตรเพื่อปรับปรุงคุณภาพของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จะปฏิบัติได้มากกว่าโรงเรียนทั้ง 2 สังกัด อยู่มากเช่นกัน ($\bar{X} = 2.86, 2.04$ และ 1.99 ตามลำดับ) ดังนั้นสมควรที่ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบการนิเทศโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติจะได้ดูแลให้การนิเทศ อบรม ประชุม และสัมมนา บุคลากรของโรงเรียนทั้ง 2 สังกัด ให้มีความรู้ความเข้าใจ และมีความสามารถ ในการวิเคราะห์ข้อสอบ ความสามารถในการประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อ ปรับปรุงการเรียนการสอนมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณารายชื่อแล้ว

โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษามีได้มีการปฏิบัติด้านการบริหารการวัดผลและประเมินผลมากกว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในทุกข้อ โดยเฉพาะความสามารถในการนำผลที่ได้จากการวัดผลและประเมินผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จะปฏิบัติมากกว่าโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ($\bar{X} = 2.32, 2.06$ และ 2.00 ตามลำดับ) การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพื่อปรับปรุงแก้ไขการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพตรงตามจุดประสงค์รายวิชาโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จะปฏิบัติมากกว่าโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ($\bar{X} = 2.27, 2.00$ และ 2.12 ตามลำดับ) และเจตคติของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จะปฏิบัติมากกว่าโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ($\bar{X} = 2.42, 2.06$ และ 2.12 ตามลำดับ) ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเริ่มใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) จึงได้พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักสูตรและมีความชัดเจนในระเบียบปฏิบัติว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล จนสามารถนำผลที่ได้จากการวัดผลและประเมินผลตลอดจนสามารถนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมาปรับปรุงแก้ไขการจัดกระบวนการเรียนการสอน ได้มากกว่าโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สมควรที่กรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จะได้พิจารณาหาทางพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขในข้อที่ยังบกพร่องอยู่ เพื่อให้การบริหารหลักสูตรบรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า กรมวิชาการควรพิจารณาแก้ไข ปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษาให้สอดคล้องต่อเนื่องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นมากขึ้น ซึ่งอาจจะกระทำได้โดยเชิญผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 3 สังกัด ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรมาร่วมการประชุม สัมมนา และวิเคราะห์ หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง ตลอดจนกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อทราบปัญหา และแนวทางแก้ไขให้พัฒนาสอดคล้อง และต่อเนื่องกันมากขึ้น

2. ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรจัดให้มีการประชุมสัมมนาภายในโรงเรียน เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มาใช้ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมากขึ้น

3. ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรเชิญศึกษานิเทศก์มาให้ความรู้แก่บุคลากรของโรงเรียนในการจัดทำแผนการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง การraiseแหล่งวิทยาการสถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ การวิเคราะห์ข้อสอบได้ตรงตามจุดประสงค์รายวิชา และการประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อปรับปรุงคุณภาพของผู้เรียน

4. รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณให้กรมสามัญศึกษา สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้สามารถจัดความพร้อมด้านอาคารสถานที่ บุคลากร สื่อและ
อุปกรณ์การสอน ที่เพียงพอต่อการเปิดรายวิชาเลือกเสรี และกิจกรรมเสริมหลักสูตร
ได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

5. รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณให้กรมสามัญศึกษา สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้โรงเรียนสามารถจัดซื้อ จัดหา สื่อและอุปกรณ์การสอนได้
เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน กรมเข้าสังกัดควรหาทางส่งเสริมให้โรงเรียน
รู้จักการนำวัสดุท้องถิ่นมาใช้ในการผลิตสื่อและอุปกรณ์การสอน ตลอดจนสามารถ
นำสื่ออุปกรณ์การสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

6. กรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา

แห่งชาติ ควรมอบอำนาจให้ผู้บริหารโรงเรียน มีอำนาจในการพิจารณา ย้าย
โอน สับเปลี่ยน ตลอดจนสรรหาบุคลากรของโรงเรียนเอง เพื่อมิให้บังเกิด
ผลกระทบต่อการบริหารหลักสูตรฯ และเป็นการสนองนโยบายในการกระจาย
อำนาจของรัฐบาลอีกด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรทำการวิจัยการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช
2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ ทั้งในโรงเรียนและเขตการศึกษาอื่นอีก เพื่อนำผล
มาเปรียบเทียบกับ การวิจัยฉบับนี้ ซึ่งอาจจะได้ข้อสรุปในการบริหารหลักสูตรฯ
ในโรงเรียนแต่ละสังกัดได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2. ควรทำการศึกษาทัศนะของผู้สอนที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยม
ศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) บ้าง

បទបញ្ជាប្រកាស

บรรณานุกรม

- กนกรัตน์ ชาญกว้าง. ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา
เกี่ยวกับปัญหาการราชหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 9 วิทยานิพนธ์ ค.ม.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- การมัธยมศึกษา, กอง กรมสามัญศึกษา. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน
มัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2535.
- กิติมา ปรีดีดิลก. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ :
อักษรพิพัฒน์, 2532.
- เกษม สูดหอม. มัธยมศึกษา SECONDARY EDUCATION. พิษณุโลก:โรงพิมพ์
ตระกูลไทย, 2516
- รกสินทร์ รังสยาพนธ์. ทฤษฎีเกี่ยวกับหลักสูตร สารพัฒนาหลักสูตร, 21
มิถุนายน 2526.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ
ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539). กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา, 2535.
- เจิม สิบขจร. ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
พุทธศักราช 2521 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ส่วนกลางสังกัด
กรมสามัญศึกษา วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- ขวาล แพรัตนกุล. เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช,
2516.
- เชิดศักดิ์ งามวาสินธุ์. การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.
กรุงเทพฯ: รอเตียนสโรตร์, 2522.
- ดวงสมร พัทธ์ยอรรณพ. ข้อคิดบางประการเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา
สารพัฒนาหลักสูตร 21:6, 3 มิถุนายน 2526.

- นงเยาว์ ชาราศรีสุทธิ. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา
Academic Administration in Secondary School
(แบบศึกษาด้วยตนเอง). กรุงเทพฯ: บริษัทประชาชนจำกัด, 2530.
- บุญมี พันธุ์ไทย. สภาพการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
สำนักงานศึกษาธิการเขต 6 ลพบุรี : 2523.
- บันลือ พดกษะวัน. ยุทธศาสตร์การสอนตามแนวหลักสูตรใหม่. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2534.
- ประพิมพ์พันธ์ โชคสุวัฒนสกุล และคณะ. หลักสูตรมัธยมศึกษา Secondary
School Curriculum กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2532.
- พนัส หันนาคินทร์. การบริหารบุคลากรในโรงเรียน School Personal
Administration กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิมพ์เณส, 2524.
- ภิญโญ สาร. หลักบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช,
2516.
- ภูงศค์ อังคปรีชาเศรษฐ์ และกิตติ จรรย์ยานนท์. เทคโนโลยีทางการศึกษา
Education Technology กรุงเทพฯ: บริษัทประชาชนจำกัด,
2532.
- รุจิรี ภูสาระ และคณะ. การประเมินผลการศึกษา Educational
Evaluation. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2535.
- เรือง เจริญชัย และเสรี ลาขโรจน์. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน
มัธยมศึกษา ความหมาย และขอบข่ายของกรมวิชาการ, ความรู้
ด้านการเรียนการสอน และการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ:
อรุณการพิมพ์, 2527.
- วิชาการ.กรม. การบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการ, 2533.
- _____. การวิจัยสังเคราะห์กระบวนการหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
พุทธศักราช 2521 ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการ, 2532.

- _____ . คู่มือครูการประเมินผลการเรียน ระดับมัธยมศึกษา ตามหลักสูตร ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2535.
- _____ . หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กระทรวงศึกษาธิการ, 2536
- วิเชียร เกตุสิงห์. หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือทำชิ้นงานวิจัย พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: เรือนอักษร, 2524.
- ศึกษานิเทศก์, หน่วย. แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา 2533.
- สมบุรณ์ สงวนญาติ. เทคโนโลยีทางการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โรเดียสเรตส์, 2524.
- สมศักดิ์ ศรีมารินชน. การมัธยมศึกษา (ศึกษา 331). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ โรเดียสเรตส์, 2524.
- สมาน บุญสัน. การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในเขตการศึกษา 1 วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- สามัญศึกษา, กรม. การพัฒนาการบริหารตามหลักสูตรใหม่. กรุงเทพฯ: กองการมัธยมศึกษา, 2521.
- อดิสร ขาดิก้าแหง และกิตติ จรรย์ยานนท์. หลักการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา Academic Administration in Secondary School (แบบศึกษาด้วยตนเอง). กรุงเทพฯ: บริษัทประชาชนจำกัด, 2530.
- Cassewll, Hollis L. and Doak S. Campbell. Curriculum Development. New York: American Book Company, 1935.
- Cronbach, L.S. Essentials of Psychological Testion, 3 rd ed., New York, Harper & Row, 1970.
- Dickey, Frank G. 1960 A Study of the High School Principalship Kentucky Dissertation Abstracts

International University Microfilms Inc, Ann
Arbour, Michigan: Vol,20,No.9: 3605-3606 March,
1960.

Ebel, R.L. Essentials of Education Measurement. Prentice
- Hall, Inc., 1979.

Ericson, Carlton W.H. Administering Audio-Visual Services
New York Macmillan, 1971.

Goslin, D.A. teachers and testing. New York: Russell Sage
Foundation, 1967.

Mccarthy, Water M.1971. The Role of the Secondary Principal
in New Jersey. Dissentation Abstracts International.
Vol.32, No.2: 705-A, August, 1971.

Miller,Van. The Public Administration of American School
System. New York: The Macmillan Company, 1965.

Taba,Hilda. Curriculum Development : Theory and Practic.
New York: Harcourt,Brace and World,inc., 1962.

Tuanjai Sethtasakko. A Study of Qualifications of the
Teachers as an Evaluator in Bangkok, Thailand,
Doctorial Dissertations, 1980.

Tyler,Robert. Basic Principles of Curriculum and
Instruction. Syllabus for Education 305, Chicago:
University of Chicago Press, 1950.

ภาคผนวก

(สำเนา)

ที่ รบ 0227.04/ว.591

โรงเรียนวัดดอนตูม

ถนนทรงพล อำเภอบ้านโป่ง

จังหวัดราชบุรี 70110

20 กันยายน 2536

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามงานวิจัย

เรียน อาจารย์ใหญ่/ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามงานวิจัย จำนวน 1 ชุด

สืบเนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา
ตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มาตั้งแต่ปีพุทธศักราช
2533 เป็นต้นมา วิทยามีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและดำเนินการใช้หลักสูตร ฉบับปรับปรุง
ใหม่อยู่ถึง 3 หน่วยงานด้วยกัน คือ โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
ประกอบกับการดำเนินการดังกล่าวได้ล่วงเลยเป็นเวลา 3 ปีการศึกษาแล้ว ย่อมจะ
เกิดทัศนะต่างๆ ในการบริหารทั้งในด้านบุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ การจัด
กระบวนการเรียนการสอน สื่อ-อุปกรณ์ และการวัดผล-ประเมินผลอย่างมากมาย
ดังนั้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรดังกล่าว จึงใคร่จะทำการวิจัยทัศนะของ
ผู้บริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
เพื่อที่จะได้ทราบปัญหาในการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนในแต่ละสังกัด และเป็น
แนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช
2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นในโอกาสต่อไป

ดังนั้น จึงใคร่ขอความร่วมมือจากโรงเรียนได้โปรดตอบแบบสอบถาม
งานวิจัยที่แนบมาพร้อมนี้ด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ธนวัฒน์ นาคนคร

(นายธนวัฒน์ นาคนคร)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดคอนตูม

ฝ่ายธุรการ

โทร . 211415

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนะของผู้บริหาร ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) รวม 5 ด้าน คือ ความเข้าใจหลักสูตร ด้านการบริหารบุคคลากร ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

วิธีทำแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่เห็นว่าตรงกับสถานภาพของท่าน

1. หน่วยงานที่สังกัด

- () กรมสามัญศึกษา
- () สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
- () สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษา
 ตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) รวม 5 ด้าน คือ
 ด้านความเข้าใจหลักสูตร ด้านการบริหารบุคลากร ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน
 ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้อย่างละเอียด แล้วเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง
 ขวามือ ให้ตรงกับความจริง ตามทักษะของท่านให้มากที่สุด

ข้อที่	การบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)	ระดับทักษะ			ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย กรอก
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	
	<u>ด้านการบริหารความเข้าใจหลักสูตร</u>				
1	หลักการของหลักสูตรมีความชัดเจนเพียงใด				[]
2	หลักการของหลักสูตรเหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียนเพียงใด				[]
3	หลักการของหลักสูตรสามารถนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้เพียงใด				[]
4	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความชัดเจนเพียงใด				[]
5	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียนเพียงใด				[]
6	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาเพียงใด				[]
7	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ของผู้เรียนเพียงใด				[]

ข้อที่	การบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)	ระดับทักษะ			ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย กรอก
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	
8	โครงสร้างของหลักสูตรสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตรเพียงใด.....				[]
9	โครงสร้างของหลักสูตรตอบสนองต่อความต้องการ ของผู้เรียนเพียงใด.....				[]
10	โครงสร้างของหลักสูตรได้กำหนดวิชาบังคับ และ วิชาเลือกได้เหมาะสมกับบุคลิกภาพของผู้เรียน เพียงใด.....				[]
11	หลักสูตรมีความสอดคล้อง และต่อเนื่องกันระหว่าง ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาเพียงใด.....				[]
12	คำอธิบายรายวิชาต่างๆ มีความชัดเจน และเขียน สอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชาเพียงใด.....				[]
13	เนื้อหา รายวิชาต่างๆ มีความเหมาะสมกับวัย และชั้นของผู้เรียนมากน้อยเพียงใด.....				[]
14	เนื้อหา รายวิชาต่างๆ สอดคล้องกับชีวิตจริง และ สภาพปัจจุบันเพียงใด.....				[]
15	เนื้อหาวิชาต่างๆ สอดคล้องกับความก้าวหน้าของ เทคโนโลยีในโลกรปัจจุบันเพียงใด.....				[]
16	โรงเรียนสามารถจัดให้ผู้เรียนค้นหาความสามารถ ความถนัดของตนเองเพียงใด.....				[]
17	โรงเรียนจัดวิชาเลือกอาชีพเพื่อเป็นพื้นฐานการ ประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อได้หลากหลายเพียงใด.....				[]

ข้อที่	การบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)	ระดับทักษะ			ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย กรอก
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	
18	โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนรักษาสุขภาพอนามัย ของตนและชุมชนเพียงใด.....				[]
19	โรงเรียนจัดวิชาเลือกเสรีสอดคล้องกับท้องถิ่น และความต้องการของนักเรียนเพียงใด.....				[]
20	โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการวิเคราะห์ ปัญหา เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขได้เพียงใด...				[]
<u>ด้านการบริหารบุคลากร</u>					
1	โรงเรียนมีบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจงาน หลักสูตรฉบับปรับปรุงเพียงใด.....				[]
2	บุคลากรของโรงเรียนได้รับการฝึกอบรมมาห้มี ความรู้ ความเข้าใจ ในหลักสูตรฉบับปรับปรุงใหม่ เพียงใด.....				[]
3	บุคลากรของโรงเรียนมีการย้าย , รอน , สับเปลี่ยน จนเกิดผลกระทบต่อการบริหารหลักสูตรเพียงใด .				[]
4	บุคลากรของโรงเรียนมีความรู้ความสามารถใน การจัดทำหลักสูตรสำหรับท้องถิ่นเพียงใด.....				[]
5	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้มีการนิเทศ (ทั้งการ นิเทศภายนอกและการนิเทศภายในเกี่ยวกับหลักสูตร) มากน้อยเพียงใด.....				[]
6	กรมวิชาการ และหรือศึกษานิเทศก์ได้มาติดตาม, นิเทศและประเมินผลการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง ของโรงเรียนเพียงใด.....				[]

ข้อที่	การบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)	ระดับทักษะ			ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย กรอก
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	
7	โรงเรียนได้จัดทำมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง และเข้าใจหลักสูตรมากนักเพียงใด.....				[]
8	โรงเรียนได้จัดทำมีการปลูกฝังค่านิยมพื้นฐาน เช่น ขยัน, ซื่อสัตย์, ประหยัด, อดทน, รับผิดชอบ, มีวินัย ฯลฯ ให้แก่นักเรียนมากนักเพียงใด.....				[]
9	โรงเรียนได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเข้ามาเป็น วิทยากรบรรยายพิเศษเพื่อเสริมสร้างความรู้และ ประสบการณ์แก่ผู้เรียนเพียงใด.....				[]
10	อัตราากำลังครูของโรงเรียนมีความเหมาะสม เพียงพอต่อการบริหารหลักสูตรเพียงใด.....				[]
<u>ด้านการบริหารสื่อและอุปกรณ์การสอน</u>					
1	โรงเรียนมีคู่มือ และหรือเอกสารประกอบการสอน ให้แก่ครูผู้สอนครบถ้วนตามรายวิชาต่างๆเพียงใด.....				[]
2	โรงเรียนมีอุปกรณ์การสอนพร้อมที่จะให้บริการแก่ ครูผู้สอนเพียงใด.....				[]
3	สื่อ-อุปกรณ์ที่โรงเรียนมีอยู่สอดคล้องกับเนื้อหา ของแต่ละรายวิชาเพียงใด.....				[]
4	โรงเรียนมีงบประมาณในการจัดซื้อสื่อ - อุปกรณ์ เพียงใด.....				[]
5	โรงเรียนได้ส่งเสริมให้ครูร่วมกันผลิตสื่อ-อุปกรณ์ การสอนได้เพียงใด.....				[]

ข้อที่	การบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)	ระดับทักษะ			ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย กรอก
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	
6	โรงเรียนสามารถนำวัสดุท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อ - อุปกรณ์การสอนเพียงใด.....				[]
7	โรงเรียนสามารถหาแหล่งเงินทุนอื่นที่เอื้อต่อการ จัดหาสื่อ-อุปกรณ์การสอนเพียงใด.....				[]
8	โรงเรียนฯ ด้มีเทศแนะนำหรือฝึกอบรมครูให้มี ความสามารถในการใช้สื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพียงใด.....				[]
<u>ด้านการบริหารการจัดกระบวนการเรียนการสอน</u>					
1	โรงเรียนสามารถจัดทำแผนการสอนได้สอดคล้อง กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพียงใด.....				[]
2	โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพียงใด...				[]
3	โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริม ให้นักเรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองเพียงใด...				[]
4	โรงเรียนได้จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้รู้จักและ เข้าใจตนเอง และสามารถแสวงหาแนวทางใน การพัฒนาตนเองเพียงใด.....				[]
5	โรงเรียนจัดกิจกรรมการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ เรียนเพียงใด.....				[]

ข้อที่	การบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)	ระดับทักษะ			ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย กรอก
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	
6	โรงเรียนได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้แหล่ง วิทยาการสถานประกอบการและสถานประกอบ อาชีพอิสระเพียงใด.....				[]
7	โรงเรียนจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็น ศูนย์กลางเพียงใด.....				[]
8	โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเรียน ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ เพียงใด.....				[]
9	โรงเรียนจัดบรรยากาศทางวิชาการที่เอื้อต่อการ บริหารหลักสูตรภายในโรงเรียนเพียงใด.....				[]
10	โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรม เสริมหลักสูตรตามความสนใจเพียงใด.....				[]
11	โรงเรียนจัดกิจกรรมอิสระให้สอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียนเพียงใด.....				[]
<u>ด้านการบริหารการวัดผลและประเมินผล</u>					
1	โรงเรียนสามารถวัดผลและประเมินผลการเรียน ได้สอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชาเพียงใด....				[]
2	โรงเรียนกำหนดเกณฑ์การวัดผลและประเมินผล การเรียนสอดคล้องกับธรรมชาติวิชาตามหลักสูตร เพียงใด.....				[]

ข้อที่	การบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)	ระดับทักษะ			ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย กรอก
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	
3	โรงเรียนได้ดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนทั้งก่อนเรียนระหว่างเรียนและหลังจากการเรียนรู้อย่างเพียงพอ.....				[]
4	บุคลากรของโรงเรียนมีความเข้าใจในการวัดผลประเมินผลตามหลักสูตรฉบับปรับปรุงเพียงพอ....				[]
5	ผู้สอนได้นำผลที่ได้จากการวัดผล-ประเมินผลมาปรับปรุงการเรียนการสอนเพียงพอ.....				[]
6	โรงเรียนได้ทำการวิเคราะห์ข้อสอบให้ตรงตามจุดประสงค์รายวิชาเพียงพอ.....				[]
7	โรงเรียนได้ประเมินการนำหลักสูตรเพื่อปรับปรุงคุณภาพของผู้เรียนเพียงพอ.....				[]
8	โรงเรียนได้ตรวจสอบ, วิเคราะห์, ประเมินผล, การนำสื่อ - อุปกรณ์การสอนเพียงพอ.....				[]
9	โรงเรียนได้ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพื่อปรับปรุงแก้ไขการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นเพียงพอ....				[]
10	นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เพียงพอ.....				[]
11	โรงเรียนประสบความสำเร็จในการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เพียงพอ.....				[]

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายชนวัฒน์ นาคนคร
เกิดวันที่	1 กันยายน 2491
สถานที่เกิด	อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	123 ถนนประจวบฯ ตำบลประจวบฯ อำเภอเมืองฯ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดอนตูม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2506	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพรหมานุสรณ์ อำเภอเมืองฯ จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2510	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา โรงเรียน ฝึกหัดครูเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2512	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ชั้นสูง วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2515	การศึกษามหาบัณฑิต (วิชาเอกเคมี วิชาโทฟิสิกส์) วิทยาลัยวิชาการศึกษาสงขลา (มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา)
พ.ศ. 2525	ประกาศนียบัตรวิชาเฉพาะสาขาการบริหาร การศึกษา (Certificate of Education) CHIBA UNIVERSITY (JAPAN)
พ.ศ. 2538	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร